KÂZIM TAŞKENT KLASİK YAPITLAR DİZİSİ

SIR GAWAIN VE YEŞİL ŞÖVALYE

Çeviren: Nazmi Ağıl

YKY
YAPI KREDİ YAYINLARI

On dördüncü yüzyıl sonlarında kimliği bilinmeyen bir şairin yazdığı *Sir Gawain ve Yeşil Şövalye* dolaylı bir ahlak dersi olmasının yanı sıra aynı zamanda bir büyü, korku, baştan çıkarma ve macera hikâyesidir. Noel akşamı, elinde koca bir baltayla Arthur'un şölenine dalan, atı da kendisi gibi yemyeşil bir şövalye, kralı bir oyuna davet eder. Kralın yerine bu meydan okumayı kabul eden Gawain adlı şövalye hikâyenin devamında hem fiziksel, hem ahlaki açıdan sınanacaktır.

Şiirde standart İngilizceyle günlük dil, Platonik aşkla cinsellik, zarif davranışlarla kan ve vahşet, zengin doğa görünümleriyle şaşaalı kapalı mekân tasvirleri iç içe geçer. Şövalye hikâyelerinin klasik düzeni *Sir Gawain ve Yeşil Şövalye* için de geçerlidir: Temeli Isa'nın Kutsal Kâsesi'ni aramak olan bir yolculuk, baş edilmesi gereken doğaüstü bir düşman, ölümle yüzleşme ve bu deneyim sonunda şövalyenin daha olgun bir insana dönüşmesi...

Nazmi Ağıl (1964, Eskişehir) Boğaziçi Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. Aynı bölümde yüksek lisans ve doktora çalışmalarını tamamladı. Koç Üniversitesi İngiliz Dili ve Karşılaştırmalı Edebiyat Bölümü'nde öğretim üyesi.
Şiir: *Gökçe Yazı* (1998), *Boşanma Dosyası* (1998, Yunus Nadi Şiir Ödülü), *Beni Böyle Değiştiren* (1999), *Aşk Küçücük, Kırılgan* (2002), *Kokarca Aramak* (2005), *Babalar ve Oğullar: Umut'un Defteri* (2008), *Yavaş Matematik* (2012), *Yağmura Bunca Düşkün* (toplu şiirler, 2014).
Çeviri: *Canterbury Hikâyeleri* (Geoffrey Chaucer), *Açık Ev* (Theodore Roethke), *Dışbükey Bir Aynada Otoportre* (John Ashbery), *Bukleye Tecavüz* (Alexander Pope), *Schopenhauer'ın Teleskopu* (Gerard Donovan), *Badenheim 1939, Demir Raylar* (Aharon Appelfeld), *Prelüd* (William Wordsworth), *Beowulf* (Seamus Heaney), *Kuşlar Meclisi* (Peter Sis).

SIR GAWAIN
VE
YEŞİL ŞÖVALYE

Çeviren
Nazmi Ağıl

YAPI KREDİ YAYINLARI

Yapı Kredi Yayınları - 4836
Kâzım Taşkent
Klasik Yapıtlar Dizisi - 96

Sir Gawain ve Yeşil Şövalye
Özgün adı: Sir Gawain and the Green Knight
Çeviren: Nazmi Ağıl

Kitap editörü: Dürrin Tunç
Düzelti: Filiz Özkan

Tasarım: Mehmet Ulusel
Grafik uygulama: Akgül Yıldız

Baskı: Acar Basım ve Cilt San. Tic. A.Ş.
Beysan Sanayi Sitesi, Birlik Caddesi, No: 26, Acar Binası
34524, Haramidere - Beylikdüzü / İstanbul
Tel: (0 212) 422 18 34 Faks: (0 212) 422 18 04
www.acarbasim.com
Sertifika No: 11957

1. baskı: İstanbul, Nisan 2017
ISBN 978-975-08-3951-1

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2017
Sertifika No: 12334

Bütün yayın hakları saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Kemeraltı Caddesi Karaköy Palas No: 4 Kat: 2-3 Karaköy 34425 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 (pbx) Faks: (0 212) 293 07 23
http://www.ykykultur.com.tr
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
İnternet satış adresi: http://alisveris.yapikredi.com.tr

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık
PEN International Publishers Circle üyesidir.

İÇİNDEKİLER

Giriş • 7
Çeviri Hakkında • 12

SIR GAWAIN VE YEŞİL ŞÖVALYE
Bölüm I • 17
Bölüm II • 33
Bölüm III • 52

GİRİŞ

İngiltere topraklarında beşinci ve on birinci yüzyıllar arasında Anglo-Sakson uygarlığı hâkimdi. Bu dönemin ozanları sessiz harf tekrarına (aliterasyon) dayalı şiirler yazıyorlardı ve bize *Beowulf*, "Judith" ya da "The Wanderer" (Gezgin) gibi çok değerli eserler bıraktılar. 1066'da adayı istila eden Normanlar aracılığıyla kafiyeyle tanışan İngiliz ozanları, takip eden yüzyıllarda aliterasyon sanatına pek rağbet etmediler. Ya da muhtemelen o dönemde Güney bölgelerinde kullanılan diyalektin öne çıkıp yaygın hale gelmesi aliterasyonla yazılmış pek çok şiirin gölgede kalmasına neden oldu. Bu yüzden 1190'larda yazıldığı düşünülen, Layamon'un İngiltere tarihini anlattığı, adını İngiltere'nin kurucusu sayılan Troyalı Brütüs'ten alan ve bu kitaptaki şiire de kaynaklık eden *Brut* adlı eserden sonra uzun süren bir sessizlik göze çarpar. Fakat 1340-1400 yılları arasında yaşayan ünlü ozan Geoffrey Chaucer'ın *Canterbury Hikâyeleri*'nde Vaiz'e "Ben bir Güneyliyim nihayet / ve kelimelere 'ram rem raf diye aliterasyon / yaptıramam" dedirtmesinden anlaşıldığına göre Kuzey bölgelerinde bu söz sanatı unutulup gitmemiş olmalı ki 1350-1500 yılları arasında uzmanların "aliterasyon canlanması" dedikleri bir hareketlenme meydana geldi. Önceki, Eski İngilizceyle yazılmış şiirlerden farklı olarak, bu yıllarda ortaya konan yapıtlarda dizeler daha uzundu, sıkı bir aliterasyon veya ritim düzeni yoktu ve yer yer kafiye kullanımına da rastlanıyordu.

Dönemin önemli eserleri arasında "Piers Plowman" (Çiftçi Piers), "Pearl", (İnci), "Sir Gawain and the Green Knight" (Sir Gawain ve Yeşil Şövalye), "Cleanness" (Temizlik) ve "Patience" (Sabır) yer alır. Şiirlerin dili bunların başkentten 150 km kadar uzakta, Kuzeybatı bölgesinde sadece günümüzde değil, muhteme-

len o dönemde bile mesela Londralı okurların da anlamakta zorlanacağı bir diyalektte yazıldıklarını göstermektedir. "Piers Plowman" tahminen William Langland tarafından kaleme alınmıştır, ötekilerin şairi bilinmez fakat hepsi bir arada bulundukları için aynı elden çıktıkları düşünülen şiirlerin sahibi bu yüzden "İnci Şairi" ya da "Gawain Şairi" olarak anılır. Chaucer'la aynı zaman diliminde yazan bu kişinin Latince İncil'i iyi bildiği, aynı zamanda saray adabı, şövalyelik ahlakı, askeri giyim kuşam ve avcılık konusunda bilgi sahibi olduğu ve şiir sanatında ünlü çağdaşından aşağı kalmadığı anlaşılmaktadır. Bir babanın ölen küçük kızıyla rüyasında yaptığı görüşme çerçevesinde Hıristiyan öğretilerini konu alan "İnci" çok önemli olsa da "Sir Gawain ve Yeşil Şövalye" şiiri en az onun kadar değerli ve aslına bakılırsa ondan çok daha eğlencelidir, çünkü şu an elinizde tuttuğunuz eser dolaylı bir ahlak dersi olmasının yanı sıra aynı zamanda bir büyü, korku, baştan çıkarma ve macera hikâyesidir. Şiirde standart İngilizceyle günlük dil, Platonik aşkla cinsellik, zarif davranışlarla kan ve vahşet, zengin doğa görünümleriyle şaşaalı kapalı mekân tasvirleri iç içe geçer. Bu geçişmenin en başarılı örneği ozanın örgü tekniğini kullanarak, ormandaki av ile yatak odasındaki av arasında gidip gelmek suretiyle, dantel kumaşlardaki gibi bir anlatı deseni yarattığı pasajlarda görülebilir. Değişik uzunluktaki dizeler hem heyecanı, hem şiirin ritmini diri tutar. Anlatıcının bazen nesnel bir duruşla uzaktan, bazen hikâyenin içine girerek, bazen de karakterlerin bakış açılarını benimseyerek konuşması ise dikkat çeken bir perspektif kullanımıdır. Noel akşamı, elinde koca bir baltayla Arthur'un şölenine dalan, atı da kendisi gibi yemyeşil bir şövalye kralı bir oyuna davet eder. Şiirin bundan sonraki bölümünde kralın yerine bu meydan okumayı kabul eden Gawain adlı şövalyenin hem fiziksel hem ahlaki açıdan sınanmasına yer verilir. Şövalye hikâyelerinin klasik bir düzeni vardır: Temeli İsa'nın Kutsal Kâsesi'ni aramak olan bir yolculuk, baş edilmesi gereken doğaüstü bir düşman, ölümle yüzleşme ve bu deneyim sonunda şövalyenin daha olgun bir insana dönüşmesi. Aynı tespit "Sir Gawain ve Yeşil Şövalye" için de geçerlidir. Gawain bir yandan zorlu hava şartlarıyla, bir yandan çeşitli düşmanlarla

savaşarak uzak bir coğrafyada gerçek adını, adresini bilmediği bu şövalyeyi arayacak, şiddetli baştan çıkarmalar karşısında hayatı ve imanı ciddi derecede tehlikeye düşecek, fakat sonunda kendini daha iyi tanıyacak, arkadaşları tarafından erişkin bir şövalye olarak selamlanacaktır. Gawain mükemmelliği simgeleyen kalkanında betimlenen erdemler arasında tek eksik olan alçakgönüllüğe de erişmiştir sonunda. On ikinci yüzyıl Fransız yazarı Chretien de Troyes'un yazdığı "Livre de Caradoc" (Caradoc'un Kitabı) adlı hikâyede Caradoc kendisine meydan okuyan Yeşil Adam'ın kellesini keser, adam kesik başını alıp yerine koyduktan sonra kimliğini açıklar: Caradoc'un babasıdır. Burada anlatılan bir oğulun erkekliğe adım atış süreci Gawain'in kendini kanıtlama macerasıyla örtüşür. Bu hikâye Gawain şairi için en yakın kaynaktır, fakat asıl kaynağı Keltlerin "bitki mitleri"nde, baharın yeniden yeryüzüne dönmesini, tohumların tekrar yeşermesini sağlamak için sahnelenen ayinsel "kelle kesmece" oyunlarında aramak gerekir. Bir bakıma Yeşil Şövalye Ölüm'ü temsil eder, bu durumda Gawain'in ona bunca yaklaşıp geri dönmesi yaşam döngüsünün bir ifadesi olur. Bu döngüsellik şiirde defalarca vurgulanır. Örneğin, şiir eski yılın bitip yenisinin geldiği Noel vaktinde başlar ve sonraki Noel'de son bulur. Zamanın durmadığı, mevsimlerin birbirini dairesel bir hareket içinde izlediği ısrarla hatırlatılır. İlk dizenin şiirin sonunda da tekrarlanması, Gawain'in dostlarından ayrılışı ve geri dönüşü, tekrarlanan yeminler, şölenler, kelle kesmece oyunu, hepsi bir bitiş ve yeniden başlayışın işaretleridir. Gawain'in Yeşil Şövalye ile ikinci karşılaşmasından sağ salim çıkıp gelmesi yaşam gücünün bir zaferi olarak yorumlanabilir. Fakat rengiyle, bir elinde tuttuğu, her mevsim yeşil kalan ağaç dalıyla, Yeşil Şövalye aynı zamanda Tabiat'ın kişileşmiş halidir. Kesilen başını alıp tekrar yerine koyması Tabiat'ın kendini yenileme gücüne karşılık gelir. Gawain'le bir şato yerine otlarla, yosunlarla kaplı bir höyükte buluşması da böyle bir yorumu destekler niteliktedir. Bu yabansı ve tekinsiz höyüğün karşıtı Arthur'un sarayıdır. Bu saray "Beowulf"taki Danimarka kralı Hrothgar'ın yaptırdığı görkemli bina gibi, tehlikelerle dolu, vahşi doğa karşısında güvenli bir sığınaktır ve Yuvarlak Masa'nın

incelmiş tavırları aynı zamanda insan doğasının da terbiye yoluyla yaban yanlarından arındırılabileceğini ifade eder. Ancak bunun bir sınırı olmalıdır ve habersiz misafir Arthur'a insanoğlundan beklentilerinin fazla iddialı olduğunu ve insanın hem kendi içindeki hem de Doğa'daki yabansı öğelerle uyum içinde yaşaması gerektiğini hatırlatmak için gelmiştir. Doğa'nın günümüzdeki denli tahrip edilmediği o eski tarihlerde bile yılın o döneminde erkek geyiklerin avlanmasına getirilen yasaktan, av sırasında kargaların payının da çalılar üzerine bırakıldığından, av hayvanlarının büyük ustalık ve özenle yüzülüp etlerinin hiçbir israfa yol açmadan alındığından söz eden dizeler çevre konusundaki duyarlılığı dolayısıyla şaire saygımızı artırır. Bu duyarlılığa sahip olduğu anlatılan Bertilak adlı beyin şatosu, saray ve höyük arasında, insan ve doğa uyumunun kusursuz işlediği ideal bir mekân olarak dikkati çeker. Ayrıca, şiirin son bölümünde, boynunu baltaya teslim ettiği sırada Gawain'in "köklerinden kuvvetle toprağa bağlanmış" bir ağaca benzetilmesi onun geçirdiği içsel değişime işaret eder, Gawain artık kendi doğasını dışarıdaki doğayla barıştırmıştır.

Başka Arthur hikâyelerinde anlatılan, Yuvarlak Masa şövalyelerinden Sir Lancelot ve Kraliçe arasındaki yasak aşktan da anlaşılacağı üzere, Arthur'un mükemmel insanı ve toplumu yaratma projesi çökmeye yazgılıdır, çünkü gerçekçi değildir. Yanlış anlaşılmasın, Gawain şairi hâlâ ideallere inancını korumaktadır ve ciddi bir Hıristiyan öğretisi sunar, fakat bu ideallerin insanlar tarafından ulaşılabilir olduğu konusunda şüpheye düşmüş gibidir. Benzer bir eleştiri on dokuzuncu yüzyıl ozanı Alfred Lord Tennyson'un "Idylls of the King" (Kralın İdilleri) adlı şiirinde de görülür, Tennyson'a göre de doğuştan kusurlu insan soyuna böyle büyük hedefler koymak daha en başından yanlıştır.

Farklı bir bakış açısı ise şiiri ataerkil düzenin bir eleştirisi olarak okumak olabilir. Böyle bir okumada olayların gelişmesinde kadınların oynadıkları önemli role, Gawain'in annesinin Arthur'un kız kardeşi olmasına vurgu yapılabilir, Gawain'in Bertilak karşısındaki pasif, kadınsı pozisyonuna dikkat çekilebilir. Bu ikisi arasındaki ilişki, Gawain'in Bertilak'ın şatosundaki yaşantısı cinsiyet rollerini

sorgulamak isteyenler için malzeme sunar. Ya da dindar bir Hıristiyan, Gawain'in Yeşil Şövalye'yle karşılaşmasını ve onun yanından zaferle dönmesini İsa'nın Cehennem'e inerek Şeytan'ı alt etmesinin bir anlatımı olarak değerlendirebilir. Bütün bu yaklaşımlar ve elbet başkaları mümkün fakat kanımca elinizdeki şiire en eğlenceli bakış açısı onu, *Don Quijote* gibi, abartılarla dolu şövalye hikâyelerine yöneltilmiş bir hiciv olarak görmektir. Hikâyenin didaktik ve dini taraflarına odaklanıp ironik özelliklerini göz ardı etmemek gerekir. Örneğin, Yeşil Şövalye'nin meydan okuyuşunda Yuvarlak Masa Şövalyelerinin şöhretlerini hak ederek değil de ozanların abartılı övgüleriyle kazanmış olabilecekleri kuşkusu uyandırılır. Nitekim Arthur'un topluluğu cesurdur ama beklenmeyen meydan okuma karşısında korkudan dilleri tutulur, kral yüce bir varlıktır ama onu etrafındakilerle yüksek konular yerine şundan bundan, önemsiz meselelerden konuşurken görürüz, erdem timsali Gawain birçok insani zaafa sahiptir, damarlarında Arthur'un yanı sıra kötü cadı Morgana'nın da kanı dolaşmaktadır. Bu dillere destan şövalyenin canavarlarla mücadelesi birkaç dizede geçiştirilir ve onu er meydanında değil de çoğu zaman yatakta, ev sahibesinin baştan çıkarma oyunlarını savuştururken görürüz.

Romalı şair Horatius iyi edebiyatın bir yandan eğlendirirken bir yandan öğretmesi gerektiğini belirtir. Gerek hikâyesi, gerek ses özellikleri ve üslubuyla okurun merakını ve ilgisini sürekli canlı tutan şiirde Sir Gawain'in sınanması aracılığıyla okurlara, kendine ve başkasına karşı doğruluk ve söze sadakat başta olmak üzere birçok erdem hatırlatılır. Değerlerin sonsuzca aşındığı ve sözün hızla gözden düştüğü günümüz dünyasında bu, *Sir Gawain ve Yeşil Şövalye*'nin iyi bir edebiyat yapıtı olarak işlevini hâlâ sürdürdüğü anlamına gelir.

ÇEVİRİ HAKKINDA

"Sir Gawain and the Green Knight" daha önce Milli Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel'in başlattığı çeviri seferberliği sırasında Ayşe Cebesoy tarafından Türkçeye çevrilmiş, 2010 yılında kitabın yeni baskısı dili güncellenmiş haliyle günümüz okurlarına sunulmuştu. Bilinir ki şiirde anlam ve söyleyiş birbirinden ayrı tutulamaz ve ses özelliklerinin bunca öne çıktığı bu eserde söyleyişin anlamı belirlemedeki rolü çok büyüktür. Bu nedenle Cebesoy'un nesir diliyle yaptığı çeviri hikâyeyi aktarma işlevini yerine getirse de orijinal metindeki birçok özellik Türk okurundan saklı kalıyordu. Elinizde tuttuğunuz Türkçe metin Cumhuriyet'in aydınlık projelerinden birinin parçası olan bu güzel girişimi tamamlama ve İngilizce metnin gerek ses, gerek anlam açısından kendi okurlarına verdiği hazzı elden geldiğince okurlarımıza da yaşatma hevesinden doğdu.

Çeviri için ayrı bir uzmanlık gerektiren Ortaçağ İngilizcesiyle yazılmış orijinal metin yerine Marie Borroff'un Modern İngilizceye tercümesiyle birlikte çeşitli başka kaynaklardan yararlandım ama herhangi birine tamamen bağlı kaldığımı söyleyemem. Bu kaynaklar bazı dizeleri farklı yorumlamışlardı ve ben aklıma en yatkın olanını tercih ettim. Ayrıca, bazı metinlerdeki söz dizimi ya da sözcük seçimi zaman zaman kendi aliterasyon düzenimi oluşturmaya daha elverişliydi. Dört ana bölümden oluşan şiirin yapısal ve biçimsel özelliklerini olabildiğince korumaya çalıştım. Anlamın birkaç dize fazlası ya da eksiğiyle ama tam olarak aktarılmasının daha önemli olduğunu düşündüğümden dize sayısının tutması için çaba harcamadım. Dize uzunlukları şiirin aslında da çeviride olduğu gibi değişkenlik gösteriyor. Şiirde kafiyesiz uzun kıtalardan hemen sonra epeyce uzun bir dize geliyor, bu dizenin

son kelimesi tek başına bir dize olarak alta yazılıyor ve takip eden dizeler için kafiyeyi belirliyor. Hem aliterasyon, hem "ababa" kafiye düzeni gözetilerek yazılan bu beş, oldukça kısa dizenin işlevi çoğu zaman konuyu özetlemek, ironik bir yorum ya da karşıt düşünceyi öne sürmek, anlatıyı bir sonraki bölüme bağlamak, okuru meraklandırıp heyecanını diri tutmaktır. Bu bölümlerde kafiye düzenine sıkı sıkıya bağlı kalmasam da benzer bir ses etkisi yaratmaya dikkat ettim. Amacım bugünün okurlarının anlayacağı açıklıkta bir metin ortaya koymaktı fakat sonuçta elimizdeki metin eski zamanlara ait ve soylu sınıfa dair hikâye. Onların konuşmalarını tamamen günlük dille aktarmak uygun olmazdı, bu yüzden çeviri metinde günümüz gençliğine biraz eskimiş gelen kelimeler sadece aliterasyon için tercih edilmedi, amacım birazcık da olsa orijinal şiirin arkaik havasını hissettirmekti.

Bir eseri aynı dil içinde ya da farklı bir dile defalarca çevirmek için birçok sebep var. Bunlardan bir tanesi de mükemmel çevirinin bir ütopya, hiç ulaşılamayacak bir Kızıl Elma olması ve her denemenin eksikli kalmaya mahkûm olduğu gerçeği. Ancak her deneme bizi hedefe bir adım daha yaklaştıracaktır. *Sir Gawain ve Yeşil Şövalye* belki yüzden fazla kez Modern İngilizceye çevrilmiş, darısı Türkçenin de başına.

SIR GAWAIN VE YEŞİL ŞÖVALYE

BÖLÜM I

Seneler süren kuşatma sonunda Troya düştüğünde
Yanıp yıkılan yerleşim yeri küle dönmüş,
Bu hayale sığmaz hıyaneti hazırlayan hain
Sanık sandalyesine konmuştu, sadakat sembolü
Aeneas'tı[1] bu şahıs. Soylu savaşçılarıyla
Seferler düzenledi sonra, Batı'da çok sayıda
Zengin ülkeleri zapt ettiler o ve zürriyeti.
Yüce Romulus yıldırım gibi yöneldi Roma'ya,
Orada şahlanacak şahane bir şehir kurdu,[2]
Ki kendi adıyla anılır kent bugün de hâlâ.
Toskana yöresine yüksek kaleler yaptı Turnus,
Langobard'sa Lombardiya'yı layık buldu yerleşime.
Daha ötede, dağların Fransa Denizi'ne dönük
Yamaçlarında, Britanya'da, Felix Brutus[3] yapılar kurmayı
seçti.
Bin mucize, bin musibet,
Huzur ve kavga, kıyamet,
Yan yana yaşandı burada,
Sevinçli, sancılı seneler geçti.

Ve bu büyük bey Britanya'yı kuralı beri,
Yüzlerce yaman yiğit yetişti yörede.
Birçok baş edilmez belayı bertaraf ettiler,
O günlerden bu günlere gelinceye değin,
En fazla tansığa bu topraklar tanık oldu.
Ama Britanya kralları içinde en kayda değer

1 Homeros ya da Virgilius Aeneas'tan bir hain olarak söz etmezler, bu iddialar onlardan daha önce Frigyalı Dares ve Giritli Dictys'e aittir ve Troya'nın düşmek üzere olduğunu anlayan Aeneas ve Antenor şehre ihanet edip Yunanlıları içeri almak, onlara rehberlik edip Priamus'un sarayına götürmekle suçlanırlar. Sonraki anlatılarda Antenor hain olarak kalmış, Aeneas saygınlığını korumuştur.

2 Roma'nın efsanevi kurucusu Romulus'un da Troyalıların soyundan geldiği ortaya atılıyor.

3 Aeneas'ın torununun oğlu.

Kral Arthur'du, ki hikâyemizin konusu
Onun meclisinden bir macera, müthiş meraklı
Bir masal demek de elbet mümkün
Ve Arthur'a dair destanlar içinde dengi yok.
Şayet kulak verirseniz şiirime, şimdi size
Salonda dinlediklerimi duru bir dille dile getiririm
tekrar.
Destanların diliyle,
Bildik biçim, bildik karar,
Nasıl nakledildiyse öyle,
Bugüne kadar.

Bir Noel gecesi, yanında Yuvarlak Masa[4]
Şövalyeleriyle Camelot'taydı[5] Arthur. Şölende
Her tür nevale vardı, herkes pür neşe.
Yüzlerce yarışma yapılıyordu avluda,
Mızrak müsabakalarını müteakip, dans için
Salona geliyordu gözü pek savaşçılar.
On beş gün boyunca bitmek bilmiyordu coşku,
Yemek içmek derseniz derya deniz,
Gündüzün oyunların, gece dansın gürültüsü
Kabartıyordu kalpleri, kâh avlu, kâh salonda.
Bu beyler, hanımlar için harikaydı hayat,
Şahane bir şenlikti, şevk içinde, şen şakrak
Geçip gidiyordu ganimet gibi günler.
Hıristiyan ellerindeki en şanlı şövalyelerdi,
Güzellikte geçilmez en güzide hanımlar,
Ve en yakışıklı kral, sonu yok yeryüzünde.
Çünkü hepsi yaşamaya hevesliydiler, hayatın baharındaydılar
henüz.

4 Efsaneye göre Arthur'un şövalyeleri arasında oturma sırası konusunda bir anlaşmazlık çıkmış ve çözüm olarak Merlin etrafına yüz kişinin oturabileceği Yuvarlak Masa'yı yapmıştı. Şiirde geçen masa yuvarlak değildir.

5 Arthur krallığının muhtemelen Güneybatı İngiltere'de bulunduğu varsayılan başkenti.

En mutlu insanlardı
Ve çıkıp yüz gün, yüz
Gece bakınsanız da, öyle soylu
Ev sahibi bulamazdınız.

Yeni Yıl pek yeniyken daha, yerlerini çoktan almış
Konuklar için iki kat yemek kondu masalara.
Kral şövalyeleriyle salonu şereflendirdiği anda
Kilise korosu ilahilere noktayı koydu.
Din adamları ve diğerlerinin çığlıkları duyuldu,
"Noel! Noel!" nidaları atıldı sık sık.
"Sıra hediyelerde, haydi hareketlenin" dendi,
Canla başla bir hediye takasıdır başladı,
Hediyelere dair dedikodular, değinmeler.
Hanımlar kıkır kıkırdı kaybettikleri halde,
Kazanan beyler hiç hoşnutsuz değildi hallerinden.[6]
Yemek servisine dek sürdü bu sıcak sohbet,
Ellerini yordamıyla yıkayıp yerlerini aldılar,[7]
Liyakat gözeterek, genç kraliçe Guinevere
Bir masal perisi gibiydi yüksek masada.
Paha biçilmez ipek perdeler sarıyordu tahtını,
Üzerinde Toulouse ve Türkistan kilimlerinden bir tente,
Paranın satın alabileceği en pahalı,
En müthiş mücevherlere meziyetle atılmış, milyonlarca
düğüm.
Mücevherlerin en mükemmeli
Kraliçe'nin gözleriydi fakat ve tüm
Dünyayı gezen biri dahi diyemezdi,
"Onun gibisini gördüm."

6 Bir çeşit hediye tahmin oyunu oynanıyordu ve hediyeyi bilirseniz bir öpücük alıyor, bilemezseniz bir öpücük veriyordunuz, yani öpücük her durumda garantiydi. Burada "hoşnutlardı" yerine "hoşnutsuz değillerdi" deniyor, dönemin şiirinde bu türden tersinden söyleme sanatı yaygındı. Şiirden bir başka örnek, "Sabırsızlar arasında son sırada değildi ev sahibi."

7 Yemeğe başlamadan önce konuklara su dolu kâseler ve keten havlular verilir, el yıkama işlemi törenle yapılırdı.

Lakin ağzına bir lokma bile koymazdı Arthur,
Tüm konukların önüne yemek konuncaya kadar,
Çılgınca coşkuluydu yüreği, çok da çocuksu,
Huzursuzdu her daim, her an hareketli,
Yerinde duramazdı, deli akardı kanı
Ve kanıyla yarışırdı kafasından geçenler.
Biraz bundan, biraz da garip bir gurur duyuyordu,
Şövalyeliğin şanından, şerefinden sayıyordu,
"Böyle kutsal bir günde bir koyu kahramanlık
Öyküsü dinlemeden dünyada yemem" diyordu,
"Kılıçla, kalkanla, kol kuvvetiyle kotarılmış
Sıra dışı ve aklın sınırlarını aşan, inanılmaz
Ama aklımı çelecek, çetrefilli, çekici bir hikâye.
Ya da bir cengâver çıkıp gelsin, cesurca
Teke tek bir dövüşe davet etsin bir şövalyeyi
İkisi de hayatını koysun, hoydaa, hodri meydan,
Dişe diş bir mücadelede, sonucu müphem,
Öyle ki, kadere kalsın kimin hayatta kalacağı."
İşte böyleydi kralın başka hiçbir yerde bulunmayan bu benzersiz
âdeti.
Öylece dimdik dururdu,
Meclise neşe katmaktı niyeti.
Yeter ki yeğni yürekle
Yaşansın Yeni Yıl ziyafeti.

Ve işte görülüyor görkemli genç kral,
Yüksek masa önünde, şevkle, şundan bundan
Konuşuyor, hoşbeş halinde herkesle. Has şövalye
Gawain ise Guinevere'in yanında almış yerini,
Bileği Bükülmez Agravain ile birlikte,
İkisi de kralın yeğenleri,[8] adları her yerde.
Masanın başında Papaz Baldwin var,

8 Dayı yeğen ilişkisi Arthur hikâyelerinde oldukça önemlidir, birçok asil genç dayılarının yanına yetiştirilmek üzere yollanır.

Urien oğlu Yvain de yanında yemekte.
Yüksek masada bu isimler mevcuttu, muhteşem
Ağırlanıyordu kraliçeye eşlik eden konuklar.
Yan masalarda nice yılmaz, yıkılmaz yiğit.
Bayraklarla bezenmiş borular başlangıç yemeğinin
Geldiğini duyurdu, derken davul dümbeleğin,
Soylu gaydaların sesi sel gibi aktı.
Tam bir cümbüş oldu o gün kopan curcuna,
Canlı notalar cesur yürekleri coşturdu.
Nefis tatlar, nadide yemeklere geldi sıra,
Bolca et boca edildi, öyle ki tıka basa dolu
Bunca gümüşe yer bulmaya çalışan garsonların hali gerçekten
harap.
Gelir katılırdı her konuk,
Çekinmeden alırdı yerini.
Altı kişiye bir düzine tabak
Düşerdi, has bira, parlak şarap.

Yemeden içmeden bu kadar bahis yeter
Sofrada sadece kuş sütü yoktu, biliyorsunuz.
Yeni bir ses yankılandı, kralın yemeğe
Başlamasına bahane olacak başka bir sesti bu.
Nazlı nağmeler henüz susmuş, notalar
Havada dalga dalga dağılmaktayken daha
Ve ana yemek yeni almışken yerini,
Salonun girişinde garip bir süvari göründü,
Boyu bütün orada bulunanlardan bir hayli büyük,
Boynu kalın, kolları da, kalçaları kocaman.
Dağ gibi duruşuyla gören "Bu bir dev!" derdi,
Fakat fevkalade farkı yoktu iri bir insandan.
Çok da yakışıklıydı yani yapısına rağmen,
Sırtı ve göğsü geniş olsa da gayet inceydi beli,
Kolu, bacağı ve bütün uzuvlarının birbiriyle uyumlu olduğu bahsinde
birleşildi.

Ama salonun sakinleri
Onun asıl rengine dikkat kesildi:
Kaşından atının koşumuna kadar bu kişi,
Tepeden tırnağa yemyeşildi.

Yeşillere bürünmüş bir adam boydan boya,
Belini sıkıca saran dar kesimli bir cepken
Ve kıyısı kalın kürklü peleriniyle,
Başlığı buklelerinden kayıp omuzunda birikmiş.
Baldırlarına sıkıca çektiği çorapları da
Yeşilin aynı tonundaydı tabii, topuklarında
Altın mahmuzlar bağlıydı ipek bantlarla
Ve ayağında bir çift binici çizmesi vardı.
Böyle bas bas bağıran bir yeşildi bütün giyiti.
Kemerinin üstündeki iki kıymetli kabartma
Ve üst başını boydan boya bezeyip
Sel gibi boşalarak eyere sirayet eden
Diğer değerli taşları dil yetmez anlatmaya,
Yarısına gücüm yetmez, yekûnunu geç.
Yeşilin yağmur olup yağdığı yere sırmalarla
Nakşedilmiş nice kuşu kelebeği bir de.
Atının sağrısındaki süslemeler değil sadece,
Geminin çubukları da çift kat mine,
Üzerine bastığı üzengiler zümrüt rengiydi.
Eyer kaşı yanı sıra yanaklar da hep yeşil
Taşlarla tepeleme dolup taşıyordu,
Yanlışlık yok, yeşildi bu yaman yiğidin yeğlediği
küheylan da,
Yeşil, yaman, iri bir at,
Desenli dizgini boynunda,
Fazlaca faal, fevriydi, fakat
İtaatkârdı aynı zamanda.

Neşesi yerindeydi Yeşil Yakışıklı'nın,
Çatal çatal bir çalıydı sakalı sinesinde,
Atının yelesine yarendi saçlarının rengi,
Denizde dalgalar gibi dökülüyordu omuzlarına,
Dümdüz bir hatla kesildiği dirsek üstüne değin,
Buklelerle bir olup boşalıyordu başından,
Böylece kralların boyunlarına bağladıkları bir pelerin
Gibi sarıyordu geniş gövdenin gerisini.
Atının yelesi de yarışıyordu yalnız,
Sahibinin saçıyla, sıkıca taranmış, örülüp sırma
İplikle sayısız sağlam düğüm atılmıştı
Yol yol, yeşilin yanına yöresine,
Bir tutam yeşil saç, sonra bir sıra sarı sırma.
Küheylanın kâkülü de kuyruğuna koşuttu,
Aynı tarzda örülmüştü ve benzersiz taşlarla
Bezeli yemyeşil bir bantla boğulmuştu ikisi de,
Kuyruğun ucu kıvrılarak bir topuz yapılmıştı,
Dikkate değer bir düğümden sarkan bir düzine
Parlak zil, zingir zingir ediyordu yürüdükçe.
Ne böyle berk binici, ne böyle kunt küheylan,
Şüpheniz olmasın, görmemişti şölene şahit hiçbir çift
göz.
Şövalyenin şimşek
Bakışlarını görenler, istisnasız
Dediler "Bu devin darbesine
Duvar olsa dayanmaz."

Miğferi yok, zırhı yok, yeleğin yerinde yeller eser,
Ne darbeyi durduracak dayanıklı göğüslük,
Ne kolları koruyacak kalın levhalar,
Ne keskin uçlu kargı, ne deri kaplı kalkan,
Parmakları arasında sadece bir pırnal dalı,
Yeşilin en yoğunu yapraklar dökülmüşken.
Diğer elde bir balta, devasa boyutlarda
Korkunç bir savaş silahı, sözlere sığmaz,

"Ucu bir metre" desem meramımı anlayın,
Yeşil çelikten dövülmüş, altın desenli.
Kılı *kırp* kesen enli yüzü göz kamaştırıyor,
Gündüz güneşi gibi parıldıyordu.
Sert savaşçı onu sağlam sapından kavramıştı,
Sonuna dek demir bir şeritle destekliydi bu sap,
Şeritteki yeşil oymalar pek şık, şatafatlıydı.
Bir kurdele sarkıyordu sap boyu,
Yer yer düğümleniyor, parlak yeşil düğmelerle
Süslü püsküller sallandıkça hoş bir seyirlik sunuyordu.
Bu süvari destursuz gelip daldı salona,
Yüksek platforma kadar vardı pervasız,
Selamsız sabahsız süzdü oradan sakinleri,
Fakat fazla uzatmadı: "Fare deliğine mi kaçtı,
Bu kalabalığın neresidir, kimdir komutanı?
Çabuk çıksın karşıma çünkü ona söyleyecek bir çift sözüm
var."
Böyle böbürlenerek
Süzdü bütün salonu,
Görmezmiş gibi Arthur'u,
Duraksadı bir miktar.

Yabancı konuşurken bütün konuklar, şaşkın,
Ona bakıyorlardı, böyle yeşil boyalı
Bir süvari ve atın ne olabilirdi sırrı?
Yonca gibi yeşil, daha da yeşil ya da,
Altına yansıyan mineden bile yoğun.
Herkes hayretle bakıp hele daha yaklaştı,
Merak edip beklediler, neydi maksadı?
Birçok şey görmüşlerdi ama buna benzeyen,
Böyle garip bir olay başlarına hiç gelmemişti.
Kimi hayalet dedi, kimi yalnızca hayal,
Peri sanıp cevaba cesaret edemedi çokları,
Herkesler heykel oldu sözlerine hayretle,
Som bir sessizlik aldı sonra koca salonu.

Uykuya geçmiş gibiydi oradaki güruh,
Basiretleri bağlanmış, bukağı vurulmuş derdiniz sanki
dillerine.
Sebep sinmek değildi sade,
Kimisi de kibarlıktan
Bırakmışlardı ilk sözü,
Grubun liderine.

Yüksek masa önünde yersiz laflar eden yabancıyı
Gür sesle selamladı Arthur, ne korku, ne sinme,
"Safalar getirdiniz" dedi, "soframıza, ev sahibiniz
Arthur'um ben, burada bulunanların başı,
Gelin siz de katılın, gülün, eğlenin gönlünüzce,
Meraktayız hem, malum, deyin meramınızı."
"Yoo," diye yanıtladı yabancı, yitirecek vaktim yok,
Ne düğüne geldim ne derneğe.
Fakat adınız yücelmiş, şanınız almış yürümüş,
Saray ve savaşçılarınız öyle bir nam salmış ki
Çelik zırh içinde kılıç çalan, en çetin şövalyelermişsiniz
Ve yiğitlikte yokmuş denginiz yeryüzünde,
Kabul, savaş sanatında son noktaymışsınız ama
Bir numaraymışsınız bir de kibarlık, nezakette.
Bu mevsimde mesafeler aştımsa budur maksadım.
Elimdeki dal desin, ziyaretim düşmanca değil,
Barış için geldim, barış içinde gideceğim,
Zırhımı evde bıraktım zira, zincirden örme,
Miğferim, kalkanım, mızrağımı da, malum,
Hepsi de pırıl pırıl, her an hazır göreve.
Başka silahlarda da bükülmez ha, bileğim,
Ama dedim ya, derdim dövüşmek değil,
Bu yüzden böyle yalın yanınızdayım işte.
Ama cidden cesursanız, cümlenin dediğince,
Kırmayın, kabul edin ricamı, katılmanızı istediğim sadece küçük bir
oyun.

Yiğit Arthur yanıtladı,
"Bir düello diliyorsunuz,
Saygıdeğer savaşçı,
Pekâlâ, buyurun!"

"Yoo, yoo, dedim ya, dövüş değil dileğim.
Bakıyorum da burada birçok bıyığı bitmemiş var,
Küheylanım üstünde komple kuşanmış olsam,
Kuvvetim karşısında pek komik kalırlardı.
Bir Noel oyunu diyorum, oynasak ne olur?
Yule[9] vaktindeyiz çünkü, hem de Yeni Yıl,
Kanı kaynıyor gençlerin, hepsi kıpır kıpır.
Şimdi buradan çıkar mı şöyle çılgın bir şövalye?
Kanı kapıda olsun, kelle koltukta ve karşılıklı
Birer darbe vuralım birbirimize, ben de vereyim
Beller büken bu baltayı hatıra niyetine.
İlk darbe bana inecek, benim çıplak boynuma,
Aklı yatan yiğit varsa yanıma gelsin,
Balta onun, benden yana rahat olsun yüreği,
Heykel gibi kalacağım zeminde, zerre kıpırdamadan.
Ama bir şartım var, bu şövalye de aynı şekilde, hiç mırın kırın
etmeden,
On iki ay bir gün sonra,
Borcunu borç bilecek.
Gözü kesen, gözü kara,
Kim varsa çıksın hemen."

Başta şaşırdılarsa şimdi de şoktaydılar
Yemekte yer alanlar, yediden yetmişine.
Yeşil küheylan üstünde yekindi yabancı,
Kırmızı gözlerini küstahça gezdirdi,
Çattı çalı kaşlarını, çağla çalığı
Sakalını oynattı sabırsızca beklerken.

9 Noel.

Karar çıkmadan daha kalın kalın öksürdü,
Boğazını temizleyip tekrar söze başladı:
"Arthur'un hanesi, hah, bu mu şimdi yani?
Şanı almış yürümüş de şenlik olmuş dillere,
Nerede o mükemmel, müthiş marifetleriniz,
Hani nerde gurur, gazap, galebe çalmalar?
Böbürlenmeleriniz boş mu dolu mu bir görseydik.
Yuvarlak Masa'nın yeryüzünü tutan adı yerle yeksan
Oldu hitabımla, heyhat, baltaya ne hacet,
Betiniz benziniz soldu baltam inmeden daha!"
Ve öyle bir kahkaha attı ki kahraman kralın
Kan yürüdü yergiye, yuhalamaya hep yabancı kalmış
yüzüne,
Kıpkırmızı kesildi,
Beyleriyle birlikte.
Korkmuş değildi fakat,
Üşenmedi sözüne.

"Bayım" dedi "bayağı bunamışsınız bence,
Ama arayan bulur derler bizde belayı,
Kimsenin korktuğu filan yok kasılmanızdan.
Verin şu baltayı bana ve bakın bakalım,
Vurur mu vurmaz mıyım, hem var gücümle?"
Sonra sokulup adamın silahına sarıldı,
Yeşil devse sıyrılıp indi atın sırtından.
Şimdi Arthur başının üzerinde tuttuğu baltayı
Ha vurdu ha vuracak, herkes ayakta!
Yabancı yekinmeden koruyordu yerini,
Dimdik, bütün davetlilerden uzun boyuyla.
Sert bakışlar atarken sakalını sıvazladı,
İstifini bozmadan boynunu açtı biraz,
Arthur'un bunca blöfü boşunaydı sanki,
Sanırdınız bir kupa şarap sunmaya gelmiş kibar bir şövalyeydi
Arthur.

Guinevere'in yanından Gawain
Ayağa kalkıp "Lordum, ne olur,
Bana bağışlayın bu vuruşu" dedi,
"Benim olsun bu onur!

"Bu kadarcık gururu çok görmeyin bana,
Yerimden ayrılıp şu an yanınıza varayım,
Kabalık etmiş olmazsam kıymetli kraliçeme,
Terbiyesizlik değilse onu böyle terk etmem,
Bir dakikacık lütfen beni dinlesin divan.
Böylesi bir davete – burada duran bunca
Herkül yarısı varken, hele üstünken hepsi
Cenkte cümle cengâverlerden – cevap vermek
Size düşmez. Değil mi ki hepinizden çok daha
Zayıfım ben ve zinhar zeki değilim sizin kadar,
Çok şey yitirmiş olmam yenilirsem şayet.
Dayımsınız ya benim, yalnız bu yeter bana,
Damarlarımda kanınız dolaşıyor, daha ne,
Bana değer katan da tek bu değil mi zaten?
Dolayısıyla bu delilik değil kralın harcı,
Yani bana yakışır, bencileyin yamağa.
Eğer katılmıyorsanız, Kralım, bırakalım da karar kurula
kalsın."
Kabul etti kurul da,
"Geç" dediler Gawain'e.
"Müsaadenizle Majeste,
Yeğen yerini alsın."

Sonra kral yanına çağırdı iyi yetişmiş yeğenini,
Derhal davranıp dayısının önünde durdu,
Saygıyla selam verip silaha uzandı Gawain.
Arthur bıraktı baltayı, başarılı olsun diye
Yakardı Yaradan'a: "Elin ağır, yüreğin pek
Olsun" dedi ve dirayet diledi. "Tek darbede
Halletmelisin işi, dikkatli hareket et,

Bu günü eline yüzüne bulaştırmadan, başarıyla
Atlatırsan, sanırım ki sıra sana gelince
O darbeye dayanır, dönersin sapasağlam."
Baltayı göstere göstere yaklaştı Gawain,
Korkmak ne kelime, adam kirpiğini kırpmadı.
"Gelin" dedi sadece Gawain'e, "gelin de birlikte
Tekrarlayıp bir kat daha kati kılalım kavlimizi.
Adınızı bağışlayın şimdi bana, buyurun,
Doğruyu söyleyin ki güven duyayım size."
"Yalanım yok" dedi yiğit, "adım Gawain'dir,
Vuruşumun sonu nereye varırsa varsın, vaadim
On iki ay geçince sizden gelecek bir vuruşa
Hazır olmaktır her halükârda, hangi silahı seçerseniz seçin
hem"
"Doğrusu," dedi diğeri,
"Darbenin sizden
Gelecek olması güzel,
Katlandı neşem.

"Hay ağzınıza sağlık, Sir Gawain! Hesapsız sevindim,
Kırmayıp kabul ettiniz ya oyuna katılmayı,
Kelime kelime tekrarladınız hem kralla akdimizi
Bu şanlı şövalyelerin şahitliği önünde. Şimdi,
Gelin bir de yemin edin, yıl geçip gün gelince,
Hangi diyarda diyorsanız artık dağda, derede,
Yılmak yok, yola düşüp bulacaksınız yurdumu.
Boynunuza borç olsun bu, ödemeden bırakmam."
"Tarif edin" dedi Gawain "Tanrı tanığım olsun,
Hanınız, haneniz var mı, ondan bile haberim yok,
Bir adınız, sanınız ya da süslü sarayınız?
Lütfedip bağışlarsanız, ben de layıkıyla
Vururum viran yollara, gelince vakit,
Bulurum sizi şövalyem, şaşmaz şeref sözü."
Yeşil Adam, "Yılbaşı'nda yeter bu kadar" dedi,
"Sertçe vurup sıranızı savdıktan sonra siz

Ve hakkınız olan vuruşun verebilirseniz hakkını,
Kimim, konağım nerde öğreneceksiniz, kolay.
Misafirim olmaktan memnun kalacaksınız.
Yok ama kelle gider de konuşamazsam eğer,
Size yarar bu, yarenlerinizin yanında kalır,
Şükredip yaşarsınız şen şakrak, unutulur gider oyunun da ikinci şartı.
Silahı titretmeden tutun,
Gösterin nedir marifeti."
"Geliyor öyleyse" dedi Gawain,
Baltayı şöyle bir tarttı.

Dikkatle döşemeye diz çöktü Yeşil Adam,
Başını biraz eğip bariz açtı boynunu,
Büklüm büklüm bukleleri tacı üstüne bıraktı,
Çıplak enseyi çaresiz bıraktı böylece.
Baltayı kavradı Gawain, göğe kaldırdı,
Sol ayağı öndeydi savururken silahı.
Başarıyla buldu balta beklendiği yeri,
Kemikleri titretti keskin ve vahşi vuruş,
Yarılıverdi etler, iki yarıya ayrıldı.
Zalim yüz zınk diyerek geçti zemine,
Biçilen baş yere düşüp yuvarlanmaya başladı,
Önde dikilenlerin ayak dibine vardı,
Tekerlenip gitti daha tekmelendikçe.
Oluk oluk akan kan ışıdı yeşil bedende,
Ama düşmedi adam, dahası, yitirmedi dengeyi,
Berk bacaklar üstünde başın başına vardı,
Herkes hayretle bakarken, hop! uzatıp elini,
Kavradığı kafayı yukarıya kaldırdı,
Yürüdü, yeşil atının yapıştı yularından,
Üzengilere basıp biniverdi bir hamlede,
Saçlarından tuttuğu baş sallanırken elinde,
Sıçrayıp oturdu eyere sanki sapasağlam,
Az evvel başı belaya giren başkasıymış ve varmış gibi bedeni üstünde başı.

Gelip giderken gövde,
Kötü kanarken kafa,
Onu duymadan daha
Bayıldı birçok kişi.

Çünkü adam kafayı tutup eliyle kaldırmış,
Yüksek masada yerleşik yiğitlere döndürmüştü yüzü.
Kirpikler kımıldadı, gözler kocaman açıldı,
Ağızdan şu sözler döküldü, sözcüğü sözcüğüne:
"Kavlimizi unutmayın Gawain, konuştuğumuz gibi,
Beni bulana kadar bıkmak yok, bırakmak yok,
Bu şanlı şövalyeler önünde şeref sözü verdiniz,
Yeşil Kilise'ye yollanın bir yıl geçer geçmez,
Vuruşunuzu geri vereyim vadettiğim gibi,
Boynunuz için bilenmiş bir balta bekleyin Yeni Yıl'dan.
Yeşil Kilise'nin şövalyesiyim, şöhret olmuşum,
Kime sorsanız söyler beni, sözün kısası,
Yani ya bulun beni, ya adınız yüreksize çıksın."
Böyle deyip dizginleri çekerek geri döndü,
Çıkıp gitti kapıdan kopuk kafa elinde,
Kızıl kıvılcım çaktı koşarken küheylan.
Gaipten gelmişti bu garip adam gaibe gidiyordu,
Meçhuldü memleketi ve cümle meraktaydı, soyu sopu
neydi?
Gawain ve kral kahkahayla
Güldüler gidenin ardından,
Halbuki diğer herkese göre
Bu müthiş bir mucizeydi.

Hayli hayret etmişse de Arthur, hiçbir şey
Olmamış gibi davrandı. Dünya güzeli kraliçeye dönüp
Dikkatli bir dille, "Değerli hanımefendi" dedi,
"Yüreğinizin yükünü yalvarırım atın, çünkü
Yeni Yıl'a da ancak böyle yadırgatıcı şeyler yaraşır.
Kızlar kavalyeleriyle kıvrak danslar ederken,

Şen şarkılar söylerken şölende şövalyelerim,
Çalgı cümbüş sürerken, akıl çelen, çılgın bir ara
İyi geldi herkese. Her neyse, artık ben de
Katılabilirim konuklarımla yemeğe, kabul etmeliyim
Akla durgunluk veren bir durumdu, daha ne?"
Sir Gawain'e döndü sonra gülerek, "Gel artık" dedi,
"Baltanı asacak uygun bir yer bul bence."
Ve duvarda bir yere yerleştirildi balta
Ki herkes bakıp bakıp dönüp baksın bir daha,
Bu kan donduran olay dolaşsın dilden dile.
Sonra yemeğe döndüler dayı ve yeğen,
Kralla Gawain gönüllerince yiyip içtiler. En güzide
Yemeklerden çifter çifter dağıtıldı, yakıştığı üzere,
Her türlü yemek, şarkılar türküler eşliğinde tüketildi.
Demem o ki, davetliler için dopdolu bir geceydi,
Hepsi leğenler, lengerler dolusu etin doya doya tattılar latif
lezzetini.
Sakın sinme Sir Gawain,
Muhafaza et metanetini,
Sonraki serüvene dek
Koru cesaretini!

BÖLÜM II

Bu heyecan Arthur'a Yeni Yıl'ın ilk hediyesi oldu,
Buna benzer hikâyelere bayılıyordu madem.
Yerlerine dönüp bir süre donmuş gibi durdularsa da
Hemen Gawain'in kaderini konuşmaya koyuldu konuklar.
Böyle bir oyuna başlamaktan dolayı kendini bahtiyar
Hissediyordu Gawain ise, sonu iyi gelse de gelmese de.
Şaşırmayın, şirazeyi şaşırtır fazla gelince şarap,
Neşe küpü kesiliriz hep kafayı çekince.
Yıl geçer ve yeni şeyler getirip yığar önümüze,
Beklentiler bulduklarımızla nadiren buluşur.
Bu Yule da yenisine bırakır gider yerini
Ve her mevsim kendisine münasip zamanda gelir.
Yılbaşını Lent[10] izler, balık ve basit gıdalarla besleniriz,
Başka nefis nelerden vazgeçip, nefsin sınavıdır bu.
Ama karakış kasıp kavurunca yeteri kadar,
Soğuk seyrelir biraz, bulutlar semaya yükselir,
Ilık yağmurlar düşer dereye, dağa ve Doğa
Çayır çimene çalışır, çatal çatal çiçeklenir,
Ova, bayır baştanbaşa yeşillere bezenir,
Kuşlar yuva kurup yırlanır yeğni yürek,
Yazla gelecek mutluluğun müjdesiyle dolar her mecra, coşar her yan.
Tomurcuklar domur domur,
Fişek fişek taze fidan,
Capcanlı cıvıltılarla
Yankılanır yeşil orman.

Sonra yaz mevsimi misafir olur mis meltemleriyle,
Zefir soluğunu üfler saplara, sürgünlere,
Boy atan bitkiler bayılırlar buna,
Şafak vakti şebnem yapraktan şıp damlayıp

10 Paskalya öncesi perhiz.

Güneşin kutsayan bakışını beklerken.
Ama daha haşin rüzgârlarla gelir hasat zamanı,
Çabuk olun ve dolun der düşmeden daha don,
Süpürüp susuz toprağı havalara savurur,
Göğün gürbüz rüzgârları güneşle güreş tutar,
Yapraklar daldan kopup konarlar yere,
Şimdi griye çalar yemyeşil çayır çimen,
Çan çan çiçek açanlar olgunlaşır da çürür.
Yıl dediğin nedir ki? Dünlerin dökümüdür.
Kış dönüp gelir yine, eh işte böyledir bu dönek dünyamızın
kanunu.
Michaelmas[11] mehtabı
Davet ederken donu,
Dalıp dalıp düşünür Gawain,
Onu bekleyen sonu.

Kasım başına[12] kadar Arthur'la kaldı Gawain,
Kral da bir şölen verdi şövalye için.
Muhabbet meclisiydi o gün Yuvarlak Masa,
Nazik beylerle, nadide güzellikte hanımların,
Hüzün doluyordu içlerine, düşündükçe
Gawain'i nasıl bir geleceğin beklediğini.
Yine de yüzü gülüyordu hepsinin, yalandan,
Dertleri derindi de, değilmiş gibi yapıyorlardı.
Yemekten kalkınca, kralla konuştu yeğen,
Dayısına dönerek doğrudan şöyle dedi:
"Yürekten bağlı olduğum yüce Lordum, yarın
Müsaadenizi diliyorum yeni maceram için.
Bahsetmem gereksiz neler bekliyor beni,
Mukavele maddeleri zaten malum size,
Bir vuruş sözü verdim, vakidir, bir vakitler,
Bir yeşil yabancıya, Yaradan yardımcım olsun."
Yuvarlak Masa'nın en yenilmez yiğitleri

11 29 Eylül'de Baş Melekler adına düzenlenen kısa bir bayram.
12 Metinde "Cadılar Bayramı"na kadar deniyor.

Apar topar toplandılar tavsiye vermek için.
Ywain ve Erec vardı ilk varanlar arasında,
Sir Dodinal de Sauvage, Clarence Dükü,
Lionel, Lancelot ve iyi kalpli Lucan,
Sir Bors ve Sir Bedivere, ikisi de büyük,
Ve başka meşhur adlar, mesela Mador de la Porte.
Yürekleri yastaydı, yanıyordu, Gawain
Böyle talihsiz bir yola talip oldu diye,
Düşündükçe, o değerli genç acı bir darbeye
Maruz kalacakmış ve marifetli kılıcı pas tutacakmış
meğer.
Ama Gawain gülümsedi:
"Yakınmanın ne yararı var?
Kula düşen kabullenmek,
Neyi getirirse Kader."

Günü orada geçirdi Gawain ve güneşle giyindi,
Silahlarını istedi, seğirtip getirdiler.
İlkin değerli bir kilim yayıldı döşemeye,
Tüm takım taklavatı tek tek dizdiler.
Parçalar hep pırlantaydı sanki, pırıl pırıl.
Çevik genç öne çıktı, çekip aldı çeliği.
Türkistan ipeğinden tunik vardı teninde,
Kıyısı ak kürkle kaplı, başlıklı pelerini,
Çelik pabuçlar ayağa geçirildi peşinden,
Baldır zırhları sarıldı berk basan bacaklara,
Dizlere dizlik takmak düşünülmedi değil,
Hepsi, haliyle, en halis sırma iplikle
Bağlandı birbirine. Bacak kısmı böylece bitince,
Sıkı sağlam kalçayı sarmaya geldi sıra.
Ve sırımla tutturulmuş sahici sanat işi
Levhalarla yapıldı bu da, yılların geleneği.
Zengin kumaştan zemine, taşıması zahmetli
Yüzlerce yüzükten örülmüş zırhı giydi,
Bileklere bileklik, kollar için koruma,
Dirsekler dahil buna, dahi demir eldiven,

Vahim bir vuruşa karşı koruyacak ne varsa
Getirip giydirdi tek tek gencin hizmetini görmekle görevli
uşak.
Cıvıl cıvıldı cepkeni,
Mahmuzları pek parlak.
Kılıcını tutuyordu,
Has ipekten bir kuşak.

Böyle donanmışken asıl, ah, görmeye değerdi,
Her düğüm, her fiyonk altın, hepsi ayrı fiyaka.
Tam takım teçhizatla bir törene katıldı,
Yüce sunak önünde yakardı Yaradan'a.
Sonra silah arkadaşlarının olduğu salona dönüp
Beylerle hanımların hepsiyle helalleşti.
Göğüslerine bastılar, "Güle güle git" dediler,
"İsa gözetsin seni, gözü üstünde olsun."
Bu arada Gringolet'e göz alan bir eyer
Vurulmuştu, kenarları çepeçevre altın varaklı,
Sırf bu sefer için sıfırdan yapılmıştı,
Çok sayıda ışıltılı çiviler çakılmıştı,
Dizgini de altındı, gemi, diğer donanımı.
Göğüslüğün nakışı, eyer kaşı, sağrıyı saran kumaş
Aynı renkti, pırıl pırıldı güneş dengi perçinler.
Metal destekli miğferi kaldırıp öptü çabuk,
Yumuşak yastıklar vardı içte, yanlarda,
Yüksekti kafasında, arkası kapalıydı,
Renkli bir boyunbağı koruyordu boynu bütün,
Üzerinde mücevherler menevişleniyordu.
İpek kumaş kıyısında pırpır kuşlar, papağanlar,
Menekşeli kırlarda, kumrular, keklikler vardı,
Özenle dokunmuştu oraya düğüm düğüm,
Kim bilir kaç genç kız yedi kış boyu işlemişti onu ilmek
ilmek.
Miğferdeki mücevher
Rüya gibiydi, gerçek.
Görenler ateş derdi,
Ya da şüphesiz, şimşek.

Sonra kalkanı getirdiler kan kırmızı,
Yüzünde saf altından beş köşeli yıldız.[13]
Kayışından kaldırıp kalın boynuna astı onu,
Bu işaret, bu yıldız çok yakıştı yiğide.
Böyle söylememe sebep, sordunuz, anlatayım,
Alıkoysa da beni başlamaktan hikâyeme:
Süleyman'ın tasarladığı doğruluk sembolü bu,
Çünkü beş köşeli ve birbirini kesen
Çizgileri bitmiyor çakılıp bir noktada,
Dönüp dönüp duruyor mütemadiyen,
Bundan dolayı işte, "Sonsuz Düğüm" diyorlar
Britanya'da adına. Bu yüzden, bu beş yöne, üstelik beşer
Kere yürekten bağlı yiğide yakışıyordu bu kalkan.
Altın kadar saf kalbi kötülüklerden
Kilometrelerce uzaktı çünkü kahramanın,
Herkes gurur duyardı, gerine gerine gezerdi Gawain'in dostuyum
diye.
Bu yüzden yaraşıyordu
O yaldızlı yıldız,
Sözüne sadık bir savaşçıydı,
Ve nazik bir şövalye.

En başta, günaha bulaşmış değildi beş duyusu,
İki, ne de beş parmağı parçası olmuştu günahın.
Üç, varsa yoksa aklında beş yarası İsa'nın,
Çivilerle çarmıha çakılışını çağrıştıran,
Yalnız buna sığınırdı girdiği her savaşta.
Dört, Kutsal Bakire'nin oğlunda bulduğu beş bahtiyarlık,[14]
Ki buydu gücünün, kudretinin kaynağı.
Yakıştığı üzere, kalkanın iç yüzüne, bu yüzden,
Meryem'in resmini işletmişti, cesaretini

13 Beş köşeli yıldız eli kaldırmadan kesintisiz bir şekilde çizilebildiği için bir gizem barındırdığı düşünülüyor.

14 Hıristiyanlık inancındaki Müjde, Doğum, Diriliş, Göğe Yükselme ve Hz. Meryem'in Göğe Kabulü.

Yitirecek olsa ona bakıp yüreklenecekti yeniden.
Bu kahramanda bulunan beşinci beşli,
Dostluktu, kalpten gelen katıksız kardeşlik sevgisi,
Nadir bulunur bir nezahet ve nezaket,
Ve mutluluk dağıtan bir merhametti en mühimi.
Bu beş erdem buluşup birbirine geçmişti bu gençte,
Bu beş beşli ruhunu ve bedenini beş kez
Sarıp, birbirine eklenmişti sonsuzca,
Ve asla sarsılmayan beş noktayla sabitlenmiş,
Ne çakışmışlar üst üste, ne her biri çekip gitmişti,
Ama oyunun başladığı ya da bittiği bu köşede
Daima devam ederek durmaya gelmiştiler.
Bundan dolayı kalkana atılan bu düğüm
Kızıl zemin üstüne kavuniçiyle kazınmıştı.
Yıllardan beri öve öve bitirilemeyen beş köşeli yıldız işte
buydu.
Mızrağına uzandı,
Herkesle helalleşti,
Sesini salondakiler
Belki de son kez duydu.

Mahmuz vurup meydan okudu uzak mesafelere,
Nallar taşlara çarptıkça şimşekler çakıyordu.
Gidişini görenler gam kedere gömüldü,
Sir Gawain'e duydukları derin sevgiydi sebep,
Derinden ah çekip birbirlerine dönerek, dediler:
"Yazık ki ne yazık, böyle yaman bir yiğit,
Her anadan doğmaz döl, hesapsızca harcansın!
Dikkatli davranılsa dünya mı yok olurdu?
Tam başa geçecek biri, bıraksan dük olurdu.
Kuru kibir yüzünden, kim söylesin revadır
Kelleyi kaybetmesi –katran karası Kader!–
Sihirli bir adamın kana susamış elinden?
Bir kral nasıl he der, bir Noel oyununa
Hepten kaptırıp kendini, hesapsızca harcar

Göz bebeği bir şövalyeyi, göz göre göre?"
Yağmur oldu yağdı o gün yalansız gözyaşları,
Böyle yaman bir yiğidin yokluğuna yana yakıla yas tuttular
hep.
Hiç gecikmemiş Gawain,
Çabucak yola çıkıp
Dağlar dereler aşmış,
Böyle der kitap.

Şimdi yolcunun Logres yöresinden geçiyordu yolu,
Zavallı şövalye, yalnız, pek bir zevk almıyordu,
Gönül adamı Gawain, geceleri bir başına geçirmekten.
Bir yandan tabağında sevdiği yemeklerin yokluğu,
Bir lokmacık laflamaya bir dostun diğer yandan.
Yalnızca yavuz atı, yüce Yaradan bir de,
İşte böyle hallerde geldi Kuzey Galler'e.
Anglesey Adalarını solda bırakarak ve sığ
Nehir geçitlerinden sürüp Gringolet'i sahil boyu,
Holy Head'e kavuştuktan sonra, Wirral kırsalına
Girmiş oldu.[15] O yörede Tanrı'yı ya da insanı yürekten
Seven nüfus pek fazla sayılmazdı, ne kadar sorgu
Sual ettiyse de bu yüzden, "Yakınlarda şöyle yeşil
Bir şövalyenin yaşadığına şahit oldunuz mu?"
Ya da "Yeşil Kilise'ye giden yol neresi?" diye,
Her defasında eli boş döndü. İstisnasız, dediler,
"Yeminle, yok, görmedik Yeşil Şövalye falan, artık nasıl bir şey
ise."
Garip yollardan geçti,
Düştü derin yeise.
Dalgalandı durdu ruhu
Görünene dek kilise.

15 Gawain Camelot'tan yola çıkıp Galler'in kuzey sahillerine vardıktan sonra Doğu'ya yöneliyor, Dee'yi geçip Cheshire'daki Wirral ormanına varıyor.

Nice yarlara tırmandı o yaban yerlerde,
Dostlarından dağ dağ uzak, deh ha deh.
Her geçitte, derede davetsiz bir düşman
Karşıladı kendisini, hem de en kötücül
Cinsinden ki cevap vermese olmazdı tacizine.
Gördüğü garip olaylar öyle ganiydi ki,
Onda birine değse, dokuzuna değmez dilim.
Kâh ejderhalarla, kâh kurtlarla kapışıyordu,
Vadilerde gizlenen vahşilerle vuruşuyordu kimi,
Boğalar, ayılarla, bakmışsın domuzlarla bir de,
Doruklardan homurtularla düşen devlerle dövüşüyordu.
Cesaretini yitirse ya da Tanrı'ya yakın olmasa,
Tatlı canından olmuştu talihsiz çok kereler.
Kavgalar kötü fakat çok daha kötüydü kış,
İlk soğuk sağanaklar sökün edip de bulutlardan,
Don tutmuş toprağa daha düşmeden buzlanınca,
Zırhı içinde uyurken, zehir zemberek bir sulusepken
Kaç kez kastetti canına ve çıplak kayalıklarda
Geçirmesi gerekti sonu gelmez geceleri,
Ki orada sersemletici bir sesle akıyordu soğuk sel
Ve başının üstüne buzdan sarkıtlar bırakıyordu.
Böyle sancı, sefalet ve sağ kalma kaygısı
İçinde diyar diyar dolaşıp durdu Noel gecesine kadar yalnız şövalye.
Yürekten yakardı
Meryem'e: "Bir mesken
Buluncaya dek bana
Rehber ol" diye.

Gün doğumuyla, dalların birbirine dolaştığı, derin
Bir ormana girdi, balta girmemiş belalı bir yerdi burası.
İki yanda yüksek tepeler yer alıyordu,
Boyları meçhul meşe ağaçları metrelerce
Yükseliyordu, yüzlerce yıllık, belki yüzü bir yerde,
Fındıklarla alıçlar karışıp fark edilmez olmuş,

Yabani yosunlar yürümüş, yayılmış üstlerine,
Çıplak dallara çaresiz kuşlar konmuş,
Canları yanmış, soğuktan canhıraş ötüyorlar.
Altlarından geçti Gawain Gringolet'in üstünde,
Batak, balçık, bata çıka, bir başına,
Bize derman olmak için bir bakireden o gece doğan İsa'ya
Görevini yerine getiremeyeceğinden korkarak geçti.
Göğüs geçirip, bu yüzden, "Ey Yeri Göğü Yaratan,
Ve annelerin en munisi Meryem," dedi, "bir mesken
Çıkarın yoluma ki, yarın sabah ayinde, yalvarırım,
Dua edip dile getirebileyim imanımı size ve derinden bağlı olduğum
dinime.
Dualarla devam etti,
Yanarak yanlışlarına.
"İşimi kolay kılın" dedi,
"Çözümler çıkarın önüme."

Üç kez haç çıkardı Gawain ve çok geçmeden,
Su dolu bir hendekle sarılı bir tümsek ve suyun
Kıyısında kök salıp kükremiş kocaman ağaçların
Devasa dalları arasında bir şato gördü, davetkâr.
Bir şövalyenin sahip olabileceği en şahane şato,
Yeşillikler içinde bir yurt, yalanım yok, her yanı
İki mil boyunca çetin çitlerle çevrili, çeşit çeşit ağaçlar.
Bu parkta parlak yapraklar arasından parıldayan
Kallavi kaleye bakakaldı kahraman şövalyemiz.
Miğferini eline aldı, minnetle çöküp
İsa ve Aziz Julian'a,[16] böyle cömertçe cevap
Verdiler diye teşekkür etti, duası dilindeyken daha.
"Muhteşem malikâne," dedi "bu mağdur misafiri
Ne olur kabul et." Ve küheylanı göz kamaştıran
Mahmuzlarla dürtükledi devasa binaya doğru.
Kısmeti varmış ki köprülü ana kapıya

16 Misafirseverlik piri aziz.

Çıkardı çatallaşıp çetrefilleşmeden yol, göz açıp kapayıncaya
kadar.
Havaya kalkıktı köprü,
Sıkıca kilitliydi kapılar.
Ve deviremezdi duvarı
Değme fırtınalar.

Kaleyi koruyan derin kazılmış hendeğin kıyısında
Dizginlere davranıp durdu delikanlı, seyre daldı.
Dipsiz suyun derinlerine doğru uzanıyordu duvar,
Yukarıda kalan yarı kurumla yükseliyordu
Metrelerce mesafe, mazgallı siperlere dek masif
Taşlarla dokunmuş, düzenli demirlerle desteklenmişti
Korniş altları, gözetleme kuleleri kolluyordu kapıyı,
Duvarında dikine, incecik delikler vardı.
Böyle hoş bir kuleyle karşılaşmamıştı kahraman.
Gerisinde geniş bir meydan görünüyordu,
Zarif kuleler arasında, zirveleri zevkle süslü.
Çatı ve kulelerin bacaları belirgindi bembeyaz.
Mebzul miktarda kule ve mazgallarıyla sanki
Kralın sofrasında kartondan kesilmiş bir kaleydi.
Gringolet'in sırtında Gawain, "İçeri girebilsem"
Dedi, "Noel'i burada geçirmek ne güzel olurdu, ah ne kadar
iyi."
Çağrısını cevapladı
Nazik bir nöbetçi,
Duvardaki delikten
Selamladı şövalyeyi.

"İyi kalpli bey" dedi şövalye, "bu şatonun sahibi
Kapısını açıp, konukluğa kabul eder mi acaba beni?"
"Aziz Peter tanığım" dedi adam, "yıllardır tanırım, Tanrı
Misafirlerini, mümkün değil, mağdur etmez efendim."
Sonra gözden kaybolup çok geçmeden geri döndü
Yanında yardımcılarla, yabana atılmaz yardımları oldu.
Asma köprüyü saldılar; diz çöküp çıplak toprağa,

Bu soylu şövalyeyi hak ettiği saygıyla selamladılar,
Kapıları açtılar, o da onları kibarca kaldırıp
Sürdü küheylanı köprüde. Çok sayıda hizmetçi koşup
Eyerini tuttu, törenle inip toprağa basarken.
Bir tabur adam geldi atı tavlaya çekmeye.
Derken şövalyeler ve soylu silahtarları sökün ettiler,
Güle eğlene alıp götürdüler Gawain'i geniş salona.
Başlığını çıkartırken üç beş kişi birden
Bitti yanı başında, ona gözleri gibi bakacaktılar.
Kılıcını aldılar, göz kamaştıran kalkanını da,
O da nezaketle selamladı tüm nadide beyleri.
Birçok yiğit yanına gelip yakın ilgi gösterdi,
Zırhı hâlâ üstündeyken alıp harıl harıl
Bir şöminenin yandığı salona götürdüler şövalyeyi.
Bu sırada evin beyi inip geldi basamaklardan,
Münasip muhabbetle karşılamak için misafirini.
"Hararetle hoş geldiniz diyorum haneme,
Gönlünüz ne çekerse alın, çekinmeyin, artık sizin de eviniz
nasılsa."
"Sağ olun" dedi Sir Gawain,
"Yardımınıza yetsin İsa."
Sevinçle sarıldılar, iki erkek
Nasıl kucaklaşırsa.

Gawain kendini selamlayan ev sahibini süzdü:
Orta yaşlı, gürbüz görünüşlüydü, gayet yapılı;
Genişti, gürdü sakalı, kunduz kürkü gibiydi;
Sağlam bacaklı, sarsılmaz duruşlu, dimdik, dengeli;
Ateş gibi sertti yüzü, sözleri son derece saygılı,
Böyle bir yerde bunca yiğidi yönetmeye yakışırdı.
Bir salona geçtiler ve Gawain'in hizmetini görsün diye
Hizmetçiler görevlendirdi gönlü geniş Bey,
Bir düzine adam dizilip el pençe divan durdu.
Hazırladıkları, harika odasına aldılar onu hemen,
Sırma kenarlı saf ipekten pahalı perdeler pencerelerde,
Göz nuru, gergef işlemeli, güzelim yatak örtüleri,

Yatağın üstüne yayılmış kürk kaplı bir yorgan,
Kornişlerde kayan altın kancaların ucunda perdeler,
Duvarlarda Doğu işi, desenli kilimler, dokumalar,
Döşeme derseniz o da öyle, aynı düzenlemeye tabi.
Gülüşüp, sohbet ederek, göz alıcı giysilerini,
Zırhını çıkardıktan sonra zengin kıyafetler
Getirdiler gövdesine uygun, giyinsin diye.
Terzinin sanki onun için tasarladığı, tam oturan,
Eteği dalgalı fistanla dans edip döndüğünde
Bahar geldi sandılar Gawain'i seyredenler.
Koluna bacağına, rengârenk kumaşlar kuşanmış
Işık saçan, biçimli bedenine bakarak
Yeminle dediler, "Böyle yakışıklı bir yiğit yok İsa'nın
kâinatında."
Memleketini merak ettiler,
Savaş sanatında
Belli ki dengi yok bu delikanlının,
Yerin ne üstü ne de altında.

Şenlikli yanan şöminenin yanına şövalye için
Minderi kabarık, kırlentleri kanaviçeli
Bir koltuk koydular; başlığına kadar kürkle kaplı
Pahalı, parlak, eteği fırfırlı, ipek pelerin verdiler.
Böyle bir görkem içine gömülüyken Gawain,
Soğuk vücudunu sarınca ateşin sıcaklığı,
Uçup giden neşesi gittikçe yerine geldi.
Kocaman bir masa getirdiler, kaidesine koydular,
Tertemiz bezden, bembeyaz bir örtü, boydan boya,
Katlanmış peçeteler, tuzluk, gümüş kaşıklar.
Elini yüzünü yıkayıp yemeğe oturdu şövalye,
En yakışan şekilde yağdırdılar yemekleri,
Her çeşitten çorbalar, baharatı, çeşnisi
Yemekler çift porsiyon, her cinsten çokça balık,
Kömür ızgara, haşlaması, buğulama, kızartması,
Türlü tariflerle soslu tabakta terbiye edilmişi
Damakta dağılıveren lezzetler bırakıyordu dimağda.

Gawain "Ziyade olsun, bu ne zengin bir ziyafet?"
Dedikçe diğerlerinin nezaket dahilinde cevapları,
"Daha bin türlü nebat ve nevale noksan,
Oruçlusunuz,[17] pardon, bu sadece perhiz yemeği"
oldu.
"Yarına kadar yetinin,
Zira yarın asıl ziyafet."
Kafayı buldukça Gawain
Neşeyi de buldu.

Ondan sonra, yolu yordamınca, yerini yurdunu
Sual ettiler soylu savaşçının, geldiği sarayı.
O da kibarca dedi ki "Kral Arthur'un kılıç arkadaşıyım,
Meşhur Arthur'un meşhur Yuvarlak Masa'sına mensup,
Ve adım gerekse, Gawain'dir bu gece gördüğünüz,
Misafir ettiğiniz bu mukaddes akşam, masanızda."
Şövalyenin adını duymak neşelendirdi ev sahibini,
Kah kah güldü. Koşup geldi kim varsa konakta,
Hepsi de pek hoşnuttu huzurunda olmaktan,
Yayılmıştı çünkü ünü yiğitliğinin, yol yordam
Bilmesinin şövalyeliğe en yakışan şekilde,
Şövalyelerin en şereflisi olmakla şöhretliydi.
Herkes yanındakine dönüp yavaşça fısıldadı:
"Görgü kuralları ve güzel konuşma konusunda
Dur bak, çok değerli bir ders alacağız şimdi;
Bir saraylıda olması gereken soylu davranışların
Ve belagat sanatının bütün inceliklerini bilen
Biri var çünkü burada bizimle beraber
Ve Göklerdeki Babamız'a şükredelim ki Gawain'in
Yolunu yöremize yöneltti bu kutlu yaş günü
gecesinde.
Davranış ilmini, aşkın dilini
Beller bütün bilinmezleriyle,
Her kim bulunursa onun
Muhabbet meclisinde."

17 Noel arifesinde perhizde oldukları için yemekte sadece balık var.

Yemek faslı kapanınca ayağa kalktı Gawain,
Gökyüzü kararıyordu, günün sonuna gelmişlerdi.
Kiliselerden zangoçlar çanlarla çağırdılar herkesi,
Kutlu doğum şöleni duasına davet ettiler.
Hane sahibi kalkıp hareketlendi, Hanımefendi
Başka bir odadaydı bunca zaman, görünmemişti.
Gönlü şen Gawain de gitti Bey'in gerisinde.
Yaklaştı, yeninden tuttu, çekerek yanına oturttu
Onu haşmetli hane sahibi, adıyla hitap etti, "Hak
Seni inandırsın" dedi "bu damın altında başka
Kimseyi konuk etmekten kıvanç duymazdım bu kadar."
Derin minnet duygularını dile getirdi Gawain,
Sarıldılar ve ayin sonunda dek sakince oturdular.
Gawain'i merak eden malikâne sahibesi
Birbirinden güzel nedimeleriyle birlikte kapıda belirdi.
Teni, yüzü, saçının rengi ötesindeydi her türlü tezahürün.
"Duruşu diğer hanımlardan çok daha alımlı,
Guinevere'den dahi" diye düşündü Gawain,
Zarafetin zirvesi o zevceyi selamlamak için ilerledi.
Yeryüzü güzelinin yanında, onun sol elinden
Tutan, tahminen tarihin ta eski takvimlerinden kalmış,
Yaşlı mı yaşlı bir hanım yavaş yavaş yürüyor
Ve salondaki herkesten büyük saygı görüyordu.
Fakat göz zevki için bu iki hanım tam bir zıtlık
İçindeydiler: Biri turfanda, diğeri tufanlar görmüş;
Birinin cildi pırıl pırıl, capcanlı pembe,
Diğerinde kırışıklar katman katman olmuş;
Birinin benzersiz incilerle bezeli başörtüsü
Yükseltilere yağan yılın ilk karı kadar parlak
Beyaz boynunu ve göğsünü belirgin kılarken,
Diğerinin beyaz boyunbağı boğarcasına
Sarmalayıp saklıyordu siyah çenesini;
Alnına düşen ipek dantel ve üzerindeki dekoratif
Düğümlerin altında görünen kalın, kara kaşlar,
Çapaklanmış bir çift göz, burun ve çıplak dudaklardı yalnız,

Ama Tanrı şahit, kuşkusuz derdiniz, "Bu saygıyı hak eden kibar bir
bayan."
Boyu basıktı, beli kalın,
Kalçaları yuvarlak ve kocaman.
Ama "Asıl dilber diğeri" derdi,
Güzelden anlayan.

O güzel hanımı görür görmez Gawain,
Kocanın müsaadesiyle, yaklaşıp "Merhaba" dedi.
Çok seneler görmüş olanın önünde saygıyla eğildi,
Cazibe sahibini hafifçe sarılarak selamladı,
Aldığı tahsil ve terbiyeye uygun bir tavırla öptü.
"Hoş geldiniz" dediler iki hanım, o da hemen,
"Köleniz olmak isterim" dedi "kabul ederseniz."
Aralarına kattılar onu ve konuşa konuşa
Harıl harıl bir ateşin başına getirdiler, hizmetçilere
Baharat[18] getirmelerini buyurdular, bolca geldi,
Ve kalpleri ısıtmaya, kupalar dolusu kaliteli şarap.
Ev sahibi durduğu yerde duramıyor, eğlencenin devamını
Sağlamak için sağa sola emirler savuruyordu.
Takkesini başından alıp bir mızrağın tepesine takıyor,
"Haydi bakalım" diyordu "onu almayı başaran
En çok neşe katan kişi sayılacak bu Noel şölenine.
Güvenin sözlerime, ben de elimden gelenin
En iyisini yapacağım, yitirmemek için takkemi."
İşte böyle şakalar, oyunlar icat etti, şenlendirmek
İçin şöleni ve o gece evini şereflendiren şövalyeyi
Eğlendirmek için güldü, kalpten, kocaman kahkahalar
attı.
Güneş battı ve evin beyi
Lambaların yakılmasını emretti.
İyi geceler diledi Gawain,
Oyalanmadan yattı.

18 Şaraplar içine baharat karıştırılarak içiliyordu.

Yaradan'ın bizim yerimize ölmek üzere yeryüzüne
İndiği günün sabahı coşku sarar gönülleri her evde.
O gün de böyleydi sofralar bolluk bereket içindeyken,
Masanın dolayında dönenip duran delikanlılar
En temiz giysileri içinde, telaş telaş,
Kahvaltıda ya da sonra, kaşık kaşık, kepçe kepçe,
Yemek yağdırma yarışındaydılar biteviye.
En yüksekte en yaşlı hanım almıştı yerini,
Sol yanındaki sandalyede ev sahibi,
Gawain'le muhteşem leydi ise masanın ortasında,
Yemeklerin yığıldığı ve herkesin yeri, konumuna göre,
Oradan sırayla servis edildiği yerdeydiler.
Yemekleri vardı, yürekleri şendi, güzeldi yaşamak.
Hepsini demeye kalksam ne dil dayanır, ne damak,
Bin kısmı noksan kalır, bir kısmını anlatsam,
Girdiğim zahmete, zorluğa da değmez zaten,
Size şu kadarını söyleyebilirim sadece:
Soylu hanım ve Gawain öyle samimi bir sohbet
Kurdular, zekice sözlerinden öyle çok zevk aldılar ki
Birbirlerinin, (bütünüyle sâfiyane, günahtan beri)
Hazırlanan başka hiçbir oyun doğrusu bu kadar gitmezdi
hoşlarına.
Davulların dağdağası karıştı
Boru bağrışlarına.
İşine döndü diğerleri,
Onlar kendi işlerine.

O gün ve sonraki gün çokça sefa sürdüler,
Üçüncü gün de daha az doyurucu değildi.
Aziz Yahya günü de canı gönülden kutlandı,
Bu ise eğlencenin devamı gelmeyecek demekti,
Sabaha güneş doğmadan gidecekler vardı.
Bu yüzden, yiyip içip eğlendiler hiç yatmadan,
Şarap içip dans ettiler şen şarkılar eşliğinde.
Vakit artık geç olunca, veda edip ayrıldı

Bu değerli insanlar, doyum olmaz davetten.
Gawain "Hoşça kalın" dedi cömert hane sahibine,
Fakat o koluna girip odasına götürdü,
Şöminenin başında şükranlarını sundu şövalyeye.
Böyle kutlu günlerde onun konutunda
Kalmasından dolayı nasıl kıvanç duyduğunu
Ve bunu sahici bir onur saydığını söyledi.
"Yaşadığım sürece Sir Gawain adındaki saygın
Şövalye şölenimdeydi diye kendimi şanslı
Sayacağım" dedi. "Soylu beyim, İsa sizden
Razı olsun ve rica ederim, asıl onur benim,
Bilin ki emrinize amadeyim bundan böyle,
Bütün görevlere hazır bendenizim, buyruğunuz başımla
bir."
"Gitmeyin, kalın" diye Gawain'in
Aklını çelmeye çalıştı Bey.
"Cayamam" oldu cevap,
"Gitmem gerekir."

Daha sonra davet sahibi nezaket dairesinde,
Onu sıladan uzaklara sürükleyen sebepleri sordu
Gawain'e, ruhu gönendiren bu kutlu günlerde.
"Şölen masasından kalkmak için müthiş mühim
Bir nedeni olmalı insanın Noel zamanı."
"Ne yalan diyeyim, yanılmadınız," dedi şövalye,
"Yüksek önem derecesinde bir durum
Vurdu beni yollara, verilmiş vaadim var,
Bir yer arıyorum, bilmeden hangi yönde, yörede.
Tüm Logres topraklarını tapuma almaktansa
Yeni Yıl'dan önce onu bulmayı yeğlerim.
Bu yüzden, yalvarırım esirgemeyin yardımınızı,
Minicik bir malumat minnettar kılar beni,
Yeşil Kilise'yi duydunuz mu ya da Yeşil Şövalye?
Adı gibi cinsi, cismi de yeşil bir kimse yaşar mı civarda?
O bölgede buluşmak için bir gün belirledik,

Gün gelip çattığında çekilmek yakışmaz Gawain'e.
Fakat Yeni Yıl'a da fazla bir şey kalmadı,
Şansım yaver gider de bulursam Yeşil Şövalye'yi,
Define buldum derim, yani o denli değerli
Bu buluşma benim için. Beyim bu yüzden
Olabildiğince çabuk çıkmalıyım yola,
Yolumdan dönmektense düşüp ölmeyi yeğlerim,
Vaadimi tutacaksam tam üç gün var önümde."
Gülen bakışlarıyla Bey, "Arayışınız bitti" dedi,
"Yetiştiririz çünkü sizi o yere, o saatte.
Yeşil Kilise'ye kafa yormayın artık Gawain,
Hiç kaygılanmayın, yatakta kalın öğlene kadar.
Yılın ilk güneşi doğarken düşersiniz yola,
Meraklanmayın, öğleden önce menzildesiniz, meramınız her neyse artık.
Yılın ilk günü çıkın yola,
Aceleye ne gerek?
Birini yollarım beraberinizde,
Orası iki mil var yok."

Gerginliği geçen Gawain neşeyle gülümsedi,
"Her şeyden çok bunun için şükranlarımı
Sunarım size, içim sükûna erdi sayenizde,
Madem hedefim yakın, elbet memnuniyetle,
Misafirliğim devam etsin isterim malikânenizde
Ve uygun göreceğiniz her görevi yaparım."
Bey kolundan tutup onu bir koltuğa oturttu,
"Hanımlar da gelsin" dedi "gönlümüz hoş olsun."
Şenlikle söyleştiler şömine sıcağında,
Konuksever Bey kendini öyle kaybetmişti ki
Çevresindekiler meraktaydı ne çılgınlık çıkacak?
Nitekim şeref konuğuna bakarak şöyle dedi:
"Bana bağlılığınızı bildirdiniz biraz evvel,
Hâlâ geçerliliğini koruyor mu konuştuklarınız?"
"Şüpheniz olmasın" dedi şanlı şövalye,

Bu konakta her komutunuz kulunuza kanun."
"Uzun yoldan geldiniz, yorgunsunuz çok,
Ne dinlenebildiniz doğru dürüst, ne doyabildiniz,
Şimdi bir güzel uyku çekip kendinize gelin,
Çekinmeye gerek yok, hiç yataktan çıkmayın
Ayin vaktine kadar, nasılsa evde karım var,
Yemekte yanınızda size yarenlik eder, güle eğlene
yersiniz.
Ben ava çıkacağım
Seherde, sessiz."
Şövalye boyun büktü,
"Emredersiniz."

"Bir ricam daha olacak razıysanız eğer,
Ben avda vurduklarımı size vereceğim,
Karşılığında siz de kazandıklarınızı evde.
Yemin edin tamamsanız böyle bir takasa,
Böyle bir değiş tokuşa, eli boş buluşsak bile."
"Şerefim üstüne," dedi şövalye, "şayet siz
Uygun görüyorsanız, oyuna gözü kapalı girerim."
"Şartlarda anlaştık" dedi Bey, "şarap getirin."
Gülüştüler, mey içip meşk ile mest oldular,
Bütün baylar, bayanlar başka oyunlar da bulup
Eğlendiler doya doya, derken geç oldu deyip
Gitmeye niyetlendiler, kalkıp nazik kelimelerle
Mırıl mırıl, ayakta devam ettiler bir süre muhabbete,
Yumuşak bakışlar ve yakışır buselerle
Veda ettiler nihayet vakit gelince.
Ellerinde harlı meşalelerle misafirlere
Yol gösterip onları güvenle yatmaya götürdü yalım
delikanlılar.
Sözleşmeyi sözcük sözcük
Söyleyip yemin ettiler tekrar.
Eğlence bahsinde bu Bey'in eline
Su dökecek kim var?

BÖLÜM III

Gün doğmadan her yan harıl harıl, hareketli,
Gidecekler haber gönderdi seyislerine.
Haber varır varmaz atlara eyer vurdular,
Koşum koştu, kayış sıktı, sardılar sandıkları.
Güzel giyimli beyler çok geçmeden göründü,
Sıçrayıp at sırtına, dizginlere sarıldılar,
Veda edip dağıldılar, döndüler evlerine.
Sabırsızlar listesinde son sırada değildi ev sahibi,
Yanında maiyetiyle çoktan memurdu maceraya.
Ayine katılıp kahvaltı masasında çok kalmadan,
Tepenin başında almıştı soluğu boru sesiyle.
Ve daha gün doğmamış, ortalık gölgelikken,
At sırtında hazırdılar hepsi, sıra sıra.
İşin kurdu kimseler burnu keskin
Tazılardan takımlar kurdular çifter çifter,
Kulübelerin kapısını açıp köpekleri saldılar.
Borular üç kere, bitimsiz, bağırdı bas bas,
Kulaklar sağır oldu köpek gürültüsünden,
Yaygaracılara çıkışıp yanlarına çağırdılar,
Yüz yaman avcıymış toplam, okuduğum kitapta yazdığına
göre.
Buluşma bölgesinde toplandılar,
Çözüldü tazıların tasmaları,
Boru sesleri yankılandı, yayıldı,
Duru göklere.

Tüm orman tir tir titredi ilk işaretle,
Görünüp açıklıktan hızla geçti korkan geyikler,
Zınklayıp geri döndüler fakat gürültüsü
Yüzünden ürkütücülerin, ormanda yankılanan.
Başları göklerde erkek geyikleri bıraktılar gitsin.

Kocaman boynuzlarıyla erkek karacaları da,
Çünkü cezası ağır bir cinayet sayılırdı yılın
O vaktinde bir erkek geyik vurmak yörede.
Dişileri döndürdüler "hey"lerle "ho"larla,
Seslerle sersemletip dar vadilere sürdüler.
Her köşeden kuvvetle çekilip süratle koyuverilen
Okların vınlamalarına kulak verme vaktiydi şimdi,
Deli uç delip geçerken kahverengi deriyi.
Ah nasıl böğürüyor, kana bulanıyorlar ve can
Çekişiyorlardı çığlık çığlığa ve çok geçmiyor,
Köpek sürüsü bitiyordu başlarında soluk soluğa,
Parlak borulu avcılarla peşlerinden hemen,
Kayalar kopup gelecekti nerdeyse gümbürtüden.
Okçuların gayretinden kurtulan geyik varsa,
Aşağıdaki mevzilerin menziline giriyordu bu kez,
Tepelerden döndürülüp dereye inmişlerken:
Öyle becerikliydi ki burada beke yatanlar
Ve öyle tarifsiz heybetliydi ki hepsinin tazıları,
Anında yakalayıp hayvanları yere yıkıyorlardı göz açıp
yumuncaya.
Bir orada, bir buradaydı Bey,
Mütemadiyen mahmuzladı atını.
Büyük haz aldı avın her anından,
Vardı gölge geceye.

O ıhlamur korusunda, sürekte at sürerken,
Gawain yumuşak yatakta yayılmış yatıyordu,
Etrafı perdeli pahalı yorgan altında.
Epey gecikmiş ve içi geçer gibi olmuştu ancak
Gün görünüp, duvarlar gölgelenirken. O ara,
Bir tıkırtı duyuldu, kapının dili kalktı.
Gawain yorgun başını yorgan altından yarı çıkarıp
Perdenin ucunu çekine çekine çekerek
Merakla bekledi bu habersiz misafiri.
Tanrım, kim gelse iyi? O dünyalar güzeli

Kapıyı sessizce sürgülemiş ve yine ses çıkarmadan
Yatağa yönelmişti – kafayı yeniden yorganın
Altına soktu utanan savaşçı, sanki uyuyordu.
Parmak uçlarına basa basa yatağın başucuna
Geldi dilber, perdeyi aralayıp duraklamadan daldı.
Uzun zaman kaldı orada, uyuduğunu zannettiği
Gawain'in gözlerini açmasını gözeterek.
Bir müddet mahsustan uyanmadı Şövalye,
Kafası bu tuhaf durumda ne tavır takınacağı
Konusuyla meşguldü, bir mucize miydi bu?
Ama sonra "En iyisi biraz sohbet ederek
Keşfetmek" dedi "niyetinin ne olduğunu."
Kıpırdanıp gerindi, uykudan kalkar gibi,
Şaşırmış gibi kocaman açtı gözlerini,
Hayretle baktı, haç çıkardı, korunmak için karşısındaki bu
hayalden.
Pembe beyazdı yanaklar,
Gülümsemesi güzel gülden,
Ve o dudaklar, o diller
Daha tatlıydı baldan.

"Günaydın Sir Gawain," dedi güzeller güzeli,
"Derin ve dikkatsiz uyuyorsunuz, içeri daldığımı
Ruhunuz bile duymadı, bu ne rehavet, rahatlık?
Ve işte yakalandınız, bir anlaşma yapmadan yataktan
Dışarı çıkartmam sizi", böyle deyip çakıldadı.
"Günaydın güzel bayan," dedi Gawain gülerek,
"Sizin tasarrufunuzdayım tamamen, tutsağınızım,
Affınıza sığınıyorum ve sanırım seçme şansım yok."
Şaka yollu, böyle cevap verdi şen tavırlı şövalye.
"Sevgili Bayan, sizce sakıncası yoksa eğer,
Müsaadenizle kalksın da mahkûmunuz, münasip
Bir kıyafet giysin üstüne, geniş geniş konuşalım."
"Hayır" dedi hayal hanım "Hiç heveslenmeyin,
Yatakta olduğunuz sürece daha iyi yönetirim süreci:

Sizi sıkıca bağlayıp sonra sohbete gireceğim,
Tutsak şövalyemi tanımak için ne tatlı bir fırsat.
Değil mi ki tüm dünyada dillere destan
Sir Gawain'siniz, gönüllere taht kurmuş.
Onurlu ve nazik halleriniz hem beyler, hem hanımlar
Tarafından yüceltiliyor, sığmıyor yere göğe.
Ama bakın, buradayız, ikimiz baş başa,
Beyim çoktan çıktı evden beraberindekilerle,
Ev halkı hepten uykuda, hizmetçilerim dahil,
Kapı kapalı, kunt bir kilitle korunuyor,
Ama mademki herkesin sevgisine mazhar
Biri var yanımda, o vakit izin verin, onunla doya doya sohbet
edeyim.
Bedenim işte burada
Bütün arzularınız için beyim,
Maksat mutlu olun siz,
Emrinize amadeyim."

"Benim için büyük şeref" dedi Gawain, "bunca
Övgüye gark olmak, gerçi ben değilim
Bahsettiğiniz becerileri beninde barındıran.
Doğrusu, övgüye değmez, değersiz bir şövalyeyim.
Ama vereceğiniz her tür vazifenin hakkını vermeye
Gönüllüyüm, daha çok girmek için gözünüze,
Dilim döndüğünce, elim erdiğince denerim,
Zahmet ne demek? Zevkin zirvesi olurdu bu."
"Cümlenin alkışladığı cesaretinizi kötülemek
Yanından yöresinden geçmez aklımın, yakışık almaz,
Ama şu an benim yerimde olmak isteyen yüzlerce
Kadın var, size böyle kaçacak yer bırakmayıp,
Tatlı dilinizin tadına doya doya, doyumsuz
Bir sohbette hoş saatler geçirmek
Her derdi unutmak demek olurdu onlar için,
Bu muhteşem mutluluk için bütün mücevherlerinden

Vazgeçerlerdi. Tanrı'ya tüm varlığımla şükürler olsun,
Kalpleri kasıp kavuran kahraman şu an benim ellerimde
çünkü."
Gül yüzlü, yüreğini pek
Gönendirdi gencin,
Ama o dikkatli bir dille
Cevapladı ve dedi ki:

"Sağ olun Madam, hoş sözleriniz için Aziz Meryem
Gözetsin sizi, görüyorum ki gönlünüz gani,
Kulaktan kulağa yayılan kelimelerden kaynaklanır
Çoğunluk birine biçtiğimiz değer ve bana
Yakıştırdığınız bütün bu yüce erdemler başka bir yerden,
Sizin kibarlığınız ve kalbinizin cömertliğinden kaynaklanıyor."
"Göklerin Ecesi şahit" dedi şahane kadın, "şüphesiz
Yanılıyorsunuz, yeryüzünde yaşayan tüm kadınlara
Bedel olsam, herkes beni övse, bana tapsa,
Ve kendi kıratımda, karakterde bir koca arasam,
Hep duyduğum ve şu dakika doğrulandığını gördüğüm,
Sizde hazır bulunan tüm bu hasletlere hayır
Deyip bir başkasını asla beğenmezdim."
"Benden kat kat kıymetli bir kocanız var" dedi Şövalye,
"Fakat iltifatlarınız benim için fazlasıyla değerli,
Hazineler hazinesi hanımım, hizmetinizde bilin
Bundan böyle, size yürekten bağlı şövalyenizi."
Böylece şundan bundan bahsederek öğleyi buldular.
Ağzının içine bakan bayan aşktan ayılıp bayıldıkça
Hep tetikte duruyor, kendini kibarca koruyordu Gawain,
"Dünya güzeli de olsam" diye düşündü dilber,
"Bundan fazlasını bekleyemezdim, çünkü aklında hep boynuna inecek balta
var.
Yazılmış, yapılacak,
Ne çare, kader."
Madam müsaade istedi,
Vedalaştılar.

"Hoşça kalın" derken bakıp hafifçe güldü hanım,
Şimdi duyacağınız sert sözlerle şaşırttı şövalyeyi:
"Dilimizi Döndüren ödüllendirsin bu değerli saatleri,
Bahşettiğiniz mutluluğun mükâfatını alın, misafirimiz
Gawain değildir fakat, geldim, gördüm, anladım."
"Bu ne demek şimdi?" dedi Gawain, dili dolaşarak,
"Tanrı sizi gözetsin" diye yanıtladı güzeller güzeli,
"Gawain değilsiniz, çünkü o hoş huylar sahibi,
Nezakette namağlup, şampiyonluğa namzet kişi,
Bir bayanın yanında bunca uzun süre yatıp
Bir buse istemeden bırakmazdı onu bence,
Ve ne yapar eder, istediğini alırdı. Yalan mı yoksa,
Hepsi haksız mı hakkınızda hoş konuşanların?"
"Hay, hay," dedi Gawain, haklısınız, işte hemen,
Buyurdunuz madem, bana yakışır bir buse,
Geldi bile, buyurun, gerisi de gelir gerekirse."
Bundan sonra, soylu hanım dönüp boynuna sarıldı,
Güzel başını eğip, hey gidi! öptü Gawain'i.
Tatlı sözlerle Tanrı'ya emanet ettiler birbirlerini,
Görünmeden gitti hanım, gizlice ayrıldılar.
Yumuşak yatağında daha yatmadı, derhal
Hizmetçilere seslendi, kıyafetlerini seçti,
Giyinip doğruca ayine gitti Gawain,
Oradan da yemeğe, beklendiği yere,
Gün boyu gönülleri şen oldu, eğlendiler gökte ay görünene
dek.
Kime kısmet olmuştur,
Biri geçkin, biri güzellikte tek
Böyle hoş iki hanımla
Sofrada sohbet etmek?

Ve toprakların sahibi, saatler boyunca, sürekli,
Kırda bayırda kırbaç vurup koşturdu.
Gün batarken görseydiniz gözü pek avcının
Ganimetini, ele geçirdiği karacaları ya da öteki geyikleri

Şaşardınız ve Tanrı şahit, şaşkınlıktan diliniz tutulurdu.
Nihayet bir araya getirdiler günün getirdiklerini,
Sevinç içinde, seri bir sayım yaptılar.
Vasallar varıp var güçle el verdiler, ayırıp
Kenara koydular en kaba etli olanları.
Gerektiği şekilde kesip parçaladılar geyikleri,
Yüzerken gördüler ki yüzeyde iki parmak
Yağ vardı en ince yapılısında hayvanların.
Boyunda yarım karışlık bir yarık açtılar ilkin,
Yemek borusunu bulup ince bıçaklarla
Ayırdılar dikkatle, ucuna düğüm attılar.
Bacaklardan başlayarak, canla başla,
Değerli deriyi yüzdüler deldirmeden,
Karnı yardılar, iç organlar yayılıverdi,
Her birini çekip özenle çıkardılar.
Sonra boyunda soluk ve yemek borularını
Ayırdılar birbirinden, bağırsakları attılar.
Kürek kemiklerini küçük bir delikten
Dışarı aldılar ki delik deşik olmasın deri.
Geniş göğsü ikiye böldükten sonra geçip
Bir kez daha boyundan başladı bıçaklar,
Bacakların çatallandığı yere kadar çalıştılar;
Yenebilecek kısımları kesip bir kenara koydular.
İç kaburgalardaki zarı kolayca kazıyıp
Belkemiğini bütün çıplaklığıyla ortada bıraktılar,
Becerikli eller öyle başarıyla çalıştılar ki şimdi
Butlara kadar bütün etler bir bütün olarak sarkıyordu.
Sonra hayvanı hepten havaya kaldırıp
Kalça kısmındaki kaba etleri budadılar ve unutmayıp
Kesip aldılar, ciğer, dalak, kalp, kasap dilindeki karşılığıyla
sakatat.
Çatala vurdular ilkin
Çat çat çat!
Belin bittiği yerden
Bölündü iskelet.

Yine keskin vuruşlarla boynu, kelleyi kopardılar,
Belkemiği kanatlardan budandı bir hız,
Kargalara düşen payı çalılığa dağıttılar.
Kaburgalar arasından küçük bir delik açıldı,
Kalanı arka bacaktan kaldırıp astılar,
Panik yok, herkes gelip payına düşeni aldı.
Taze yüzülmüş derinin üstünde tazıları beslediler,
Kana bulanmış ekmek, akciğer, karaciğer, işkembe.
Avın bitiş borusuyla bütün köpekler
Bir uzun hava tutturdular havlayarak.
Hasılattan herkes had safhada hoşnut,
Evlerine döndüler, duysanız kulak dayanmaz,
Şiddetle, şehvetle çala çala şen boruları.
Ve güneş batmadan Gawain'in beklediği şatoya varmıştılar
çoktan.
Besili ocak başında
Buldu onu Bey, yürekten
Selamlaştılar, sevinmiştiler
İkisi de gerçekten.

Sonra evin sahibi herkesi salonda topladı,
Her iki hanım da hazır oldular, hizmetçileriyle beraber.
Gawain'in gözü önünde adamlarını gönderdi,
"Alıp getirin" dedi "yüz güldüren ganimetini günün."
Şövalyeye döndü şen bir havada,
Geyiklerin, karacaların kuyruklarını gösterip,
Yağlı kaburgaları teker teker tutup kaldırarak,
"Hoşunuza gitti mi?" dedi "Hak etmiş miyim övgünüzü?
Ne dersiniz, yeterince iyi mi avcılık yeteneklerim?"
"Doğrusu," dedi Gawain, "bundan daha bereketli
Bir av yaşamadım geçtiğimiz yedi yıl içinde,
Kış mevsimi." "Bunu duymaktan memnun,
"Öyleyse alın, sizindir," diye yanıtladı ev sahibi,
"Hakikatte, hiçbir hakkım olamaz zaten üzerinde,
Anlaşmamız böyle." "Aynı görüşteyim," dedi Gawain,

"Aynısı benim için de geçerli. Elime ne geçtiyse
Bu dört duvar arasında, mırın kırın demeden
Size vermek boynumun borcu, burada, bu gece."
Bey'in kalın boynuna sarıldı ve kibarca, bir buse
Kondurdu dudaklarına, anlaşma kuralınca.
"Hepsi bu kadar," dedi "her halükârda,
Sızlanmadan verirdim fakat, fazlası da olsa."
"Böyle değerli bir hediyeyi ben de her durumda
Kabul ederim, ancak sevincim katlanırdı kaynağını
Söyleseniz sırf sözlerinizle kazandığınız bu hediyenin."
"Söylemem" dedi Gawain, sözleşmeye dahil değil,
Böyle bir borcum yok size, onu bırakın, hakkınız yok bu soruyu
sormaya."
Karşılıklı kahkahalarla
Oturdular sofraya.
Ve yiyip içtiler yine
Doya doya.

Bey ve şövalye şöminenin başında şaraplar
İçtiler baş başa, dolup dolup boşaldı bardaklar.
Yatma vakti yaklaşınca yine şaka yollu,
"Varım" dediler karşılıklı ve söz verdiler
Devamını getirmeye oyunun gelen günde.
Vakit akşama varınca, günün verdiklerini
Takas edeceklerdi, tek eksiksiz, tastamam.
Sözleşmeyi imzaladılar ev sakinlerinin
Şahitliğinde, bir kez daha doldurudu şaraplar
Ve sonra vedalaştılar çünkü geçti vakit,
Yataklarına doğru yavaş adımlarla yürüdüler.
Horoz üçüncü kez öttüğünde, hane sahibi
Sıçrayıp sıyrıldı yataktan, sadık adamları da.
Dua faslını, kahvaltıyı fazla uzatmadılar,
Gün doğmadan ormana daldılar, dörtnala, daha sökmeden
şafak.
Kırlarda, korularda
Borular üfleyerek

Geçti gün, önlerinde havlayan,
Koşan onlarca köpek.

Kısa zamanda bataklık kıyısında bir koku aldılar,
Komutanlarının kışkırtmasıyla iyice kudurdu
Havlayan köpekler, hararetli hareketlenmeyi
Gören ya da göklere çıkan gürültüyü duyan
Diğer tazılar da geldi tozu dumana katarak.
Tam kırk köpeğin kopardıkları vaveyla kayaları
Yerinden oynatacak sanırdınız yankılarıyla.
Avcılar onları borular, bağrışlarla daha da
Fişekliyordu. Derken hep birlikte fırlayıp
Bir göl ve gerçekten gözdağı veren sarp
Bir uçurumun arasında taşlı bir tepecikte
Durdu tazılarla avcılar ve tuzağa düşmüş olduğunu
Anladılar hayvanın, hemen çevresini sardılar.
Biliyorlardı ki burada bir yerdeydi,
Tazıların hararetle havlayarak duyurdukları av.
Çalılara vura vura çıkmaya zorladılar, çabuk
Ve ölümcül bir hücum oldu hediyeleri.
Yılları bulan yaşı yüzünden birlikte yaşadığı
Sürüden dışlanmış, devasa bir erkek domuz
Homurdana homurdana, hırıltılarla ve hınçla
Kafileye saldırdı soluk soluğa ve sonuç
Kötü oldu, üç kişiyi kaptı, kapakladı yere,
Bağrışlarına domuz dönüp bakmadı bile!
Başları böyle dertte, kalçalarına bitişik borularıyla
Tazılarını çağırdılar, çılgıncaydı kopan çıngar,
Öyle ki bu kanlı kovalamacayı kelimelere dökecek hikâyeci
yok.
Fır döndükçe domuz,
Dişleri demir bıçak,
Canı yanan tazılar,
Her yanda ciyak ciyak.

Ellerinde yay tutan adamlar yetişti yardıma,
Ok saldılar sık sık ve hayvanın sırtına
Denk getirdilerse de deriyi delemediler.
Omzunda, başındaki çetin çalılara çarpan
Oklar çaresiz kalıyor, çatır çatır çatlayıp düşüyordu.
Ama bu sağanak içinde bir iki ok saplanırsa
Hepten deliriyordu domuz ve dehşet saçarak
Dalıyor, ortalığı darmadağın ediyordu,
Kaçma yolunu kapayanlara kafa tutuyor,
Ve avcıların büyük kısmı korkup kaçıyordu.
Lakin, öyle mi ya Lord? Atının üstünde tam bir lider,
Domuzun ardı sıra, dörtnal, dur durak demeden,
Çalıların içinde, borusunu çalıyor, takımı çağırıyor.
Derken günü devirdiler "Domuz, domuz" diyerek.
Yumuşacık yatağında, yalnız başına yatıyordu bu ara
Şövalye Gawain, şahane odasında, şilteleri pek şık, perdeler
ipek.
Sabahın seher vakti,
Gawain'in yanına gelmek,
Geçti gönlünden hanımın,
Gayesi akıl çelmek.

Perdeden başını uzatıp bakan bayanı
Geri çevirmedi Gawain, nazikçe "Günaydın" dedi,
Kelimelerini hazırlamıştı, karşılık verdi o da,
Yavaşça yatağa oturdu, bir gülümseme yayıldı yüzüne,
Sonra kıkırdayarak, şen bir edayla, şöyle konuştu:
"Şövalye Gawain'im demenize hâlâ şaşıyorum,
Onun kadar iyi terbiye almış, hoş tabiatlı biri
Nasıl olur da nezaket kurallarını nafile sayar?
Ve sanıyorum ki kolları sıvayıp size
Görgü kurallarını öğretmeye kalksam,
Ve tüm yeteneklerimi yardıma çağırıp yeterince
Basitleştirsem de boşa çıkacak bütün emeğim,
Duman olup dağılmış baksanıza dün bellettiklerim."
"Neydi, nasıldı öğrettikleriniz? Varsa bir noksan,

Hepsi benim hatam. Hatırlatın lütfen?"
"Bahsimiz öpüşmekti, bir kadının bakışları
Davetkârsa, davranış kurallarına denk düşen
Boşa çıkarmamak onu, bir buse istemektir."
"Leydim" dedi Gawain, "O düşünceyi hemen
Kovmalısınız kafanızdan, korkarım çünkü çok
Zarar verebilir size, canınızı sıkabilir zira,
Ya böyle bir ricada bulunursam ve reddederseniz?"
"Düşmedik kale mi kalır zor kullansanız?" oldu cevap,
"Şövalyem, hangi kadın şikâyet eder böyle bir şiddetten?"
"Güzel söylediniz," dedi Gawain, "gerek tehditler, gerek
Mecburen verilen hediyeler makbul değildir, maalesef.
Fakat 'Dileğim bu' diyorsanız, işte dudaklarım,
Birleştirin dudaklarınızı, buse alın ve bırakmayın bıkıncaya
kadar."
Hanım hafifçe eğildi,
Buluştu bal dudaklar.
Ve aşktan söyleştiler. Aşk:
Hem kıvançtı, hem keder.

"Kızmaz, gücenmezseniz," dedi güzel kadın,
"Mahzuru yoksa, gidermek isterim bir merakımı:
Hem hayatta, hem hikâyelerde kahramanlar hep
Sevdaya sınırsız sadakatleri sayesinde anılırlar,
Silahlarını sırf sevgiliden sitayiş dolu sözler
Duymak için kuşanır ve dünyayı dolaşıp
Derya deniz dertlerin içine dala çıka,
Sonunda galip gelerek feleğin gadrine, gazabına,
Huzuru hasretini çektikleri hanımın kollarında bulurken,
Sizin gibi gözünü budaktan gözetmez bir genç,
Şövalyeliğin şanlı erdemlerini şerefle taşıyan,
Yeryüzünde yeteneklerinin duyulmadığı yer yok,
Her övgüye değer, delişmen bir delikanlı,
İki gecedir gelip odasına girdiğimi
Yanında dakikalar değil, saatlerce durduğumu
Gördüğü halde, hangi gerekçeyle, gönlümü hoş

Edecek tek bir sevda sözünü bile sakınır?
Oysa iyi yetişmiş bir şövalyeye yakışan
Tatlı yeminlerle yüreğini tutuşturup tazelerin,
Onlara değerli aşk dersleri vermektir, değil mi?
Yoksa canım, cahil misiniz aşk cihetinde,
Sevda ilminde elinize su dökülmez denirken?
Ya da beni aptal sanıyorsunuz, bu tür sözlere sağır, ne kadar
ayıp!
Gizlice kalkıp geldim,
Öğretin diye aşkı,
Kocam eve dönmeden,
Sırlarını bir bir sayıp."

"Tanrı sizi gözetsin, güzel hanımım" dedi Gawain,
Paha biçilmez bir gönül panayırı bu sunduğunuz,
Sizin gibi kıymetli biri kalkıp kendi rızasıyla
Yanıma gelsin, yarenlik etsin, iltifat yağmuru bu!
Kadirşinaslığınız kalık kalbimi kanatlandırdı.
Fakat ah, böyle güç bir göreve gönüllü olmak
İçin budala olmalı bu baş, içinde beyin bulunmamalı.
Aşk konusunda kendimden yüz kat bilgili
Birisine ders belletmek gibi bir işe bulaşmak,
Yazdıysa bozsun Yaradan, yüz yıl yaşasam
Yüz kere budala yapmaya yeterdi beni.
Şimdi ve sonsuza dek sadık kulunuz olarak
Size saadet sunmak, budur varlık sebebim."
Bu şekilde defalarca delikanlıyı denedi kadın,
Gayesi neyse artık, günaha sokmak için.
Fakat öyle kuvvetliydi ki kalesinin duvarları
Kâr etmiyordu Gawain'e hiçbir kuşatma,
Kötülük sızamıyordu surlardan, sadece ama sadece masum bir
sevinç,
Gülüştükçe, kalbini
Doldurdu hınca hınç.
Hanım hediyesini aldı
Ve oyalanmadı hiç.

Yataktan çıkıp ayine, sonra yemeğe yürüdü Gawain,
Harika lezzetler hazırlanmıştı, her zamanki gibi,
İki hanımın refakatinde rahat bir gün geçirdi yine.
Bu zaman zarfında Bey o zorlu avının,
Beklenmedik anda, müthiş manevralarla
En yaman tazılarının belini kıran yabandomuzunun
Peşinde koşturuyordu hâlâ, kırlarda, korularda.
Bir sotada pusup saklanıyordu av sadaklı okçular
Onu korkutup kovuğundan kovalayana kadar,
Derken, deli danalar gibi bir depar düzlükte,
Sırtına, sağrısına sağanak sağanak yağan oklar.
Uzak tutmayı başardı en babayiğit avcıları,
Yanına yaklaşamadı en cesur yürekliler,
Ta ki soluğu tükenip bir su yatağında
Korunaklı bir koyak bulana kadar. Arkası kaya,
Toynaklarıyla toprağı eşeliyor, köpükler taşırarak
Ağzından, burnundan, düşmanlarına diş biliyordu.
Yorgun avcılar korkuyor, yaklaşmayıp yanda
Duruyorlardı, domuzu ürkütüp dışarı
Çıkarmaya çalışsalar da çukurundan, hiçbiri canına
susamamıştı.
Birçok adamı biçen,
Dişlerinden çekiniyorlardı.
Delirmişti sanki domuz,
Aklından zoru vardı.

Beklediler, Bey geldi, eyer üstünden bakıp
Değerlendirdi durumu, diğer avlara benzer değildi.
Sıçrayıp indi yere, defalarca sınanmış kılıcını sıyırdı.
Yürüyüp doğruca dere yatağına indi, yaklaştı,
Hemen farkına vardı onun vahşi hayvan,
Kılları kabardı ve öyle korkunç soludu ki, kenardan
Bakanlar endişelendiler beylerine bir şey olacak diye.
Hücuma geçti hayvan hızla, hedefine daldı,
Öyle ki kafa kafaya geldiler av ve onu kafasına

Takmış olan avcısı, tam da suyun taklalar attığı yerde.
Ama durumu kötü olan domuzdu daha çok,
Neden derseniz, nişan alacağı noktayı
İyi belirlemişti Bey ve işte boğazının ortasına batıverdi
Kılıç, kabzasına kadar girip kesiverdi kalbi ve domuz hırıltılarla yere düştü.
Domuz durur durmaz,
Köpekler koşup üşüştü,
Geçirdiler dişlerini,
Az sonra av ölmüştü.

Gür sesli borularla duyurdular ganimeti,
Zafer naraları attı hâlâ nefesi kalanlar.
Köpekler bir komutla yedi kat göğü inlettiler
Havlaya uluya. Hayran bakışlar altında hayvanı
Parçalamaya başladı işin piri, baş, boyun, gövde, bacak.
Korkunç kelleye girişti ilk, kesip bir sırığa geçirdi,
Sonra belkemiğini bulana dek daldırdı bıçağını,
Bağırsakları aldı karından, kömürde kavurup
Ekmekle karıştırarak bunları köpeklere verdiler.
Daha sonra ince dilimler halinde doğradı etleri,
Sakatatları sağıp aldı doğru sırayla, iki yarımı
Birleştirip bir sicimle sağlam bir sopaya sardı,
Domuzu bu şekilde taşıyıp döndüler eve.
Kesik kelle, keskin kılıcını koyakta kudurmuş
Domuzun boğazına batıran Bey'i onurlandırmak için, onun önü sıra gidiyordu.
Dönüş yolu bu defa
Avdan da uzun sürdü.
Gawain hemen gelip Bey'in
Karşısında durdu.

Gawain'i gören Bey, kahkahalarla güldü,
Güler yüzle karşıladı konuğunu, neşeyle konuştu.
Hanımlara haber gönderdi, hanedeki herkese,

Domuzu da getirdiler, o da göğsünü gere gere
Kalın etleri gösterip nasıl kocaman, korkunç
Bir canavarla boğuştuklarını canları pahasına,
Onu kıstırdıklarında hayvanın nasıl kudurduğunu
Hikâye etti. Gawain hak ettiği iltifatı yaptı ona,
"Korkusuz bir kahraman olduğunuzu kanıtladınız" dedi,
"Bu denli devasa bir domuz görmedim,
Tüm diğer domuzlardan, doğrusu, daha dolgun."
Koca kelleyi kaldırdılar ve Gawain onu koparıp
Alan yiğidin yürekliliğini yine yere göğe konduramadı.
"Ganimetinizi alabilirsiniz" dedi Bey, Gawain'e,
"Bildiğiniz gibi, anlaşmamız böyle." "Öyleyse ben de,"
Dedi Şövalye "şerefimle, bu gün kazandığım her şeyi
Size sunmaktan sonsuz sevinç duyarım."
Bey'e sarılıp öptü, sonra bir daha öptü ve
Şöyle dedi: "Şimdi ödeştik, anlaşma şartlarına göre artık hesap
düz.
"Aziz Giles[19] aşkına," dedi Bey,
"Hayret verici bir hız.
Bu gidişle az zamanda
Zengin olursunuz."

Üzeri kıymetli kumaştan bir örtüyle kaplanmış
Tahta tablalar tekrar tabaklarla donatıldı,
Duvarlardaki mumdan meşalelerle aydınlatıldı mekân,
Yemek yağdırmak için yarıştı hizmetçiler,
Şöminenin başında başka bir şölen... Çok şen
Şarkılar söylediler, hem sofrada, hem sonra,
Noel nağmeleri, her nevi dans, daha neler neler,
Toptan söylüyorum, teker teker saymakla tükenmez.
Bütün bu eğlenceler sırasında, Bey'in biricik hanımı
Gawain'le beraberdi. Kaçamak bakışları, bahsettiği
Konular, göz kırpmaları, küçük komplimanları

19 Ormanların koruyucu azizi.

Kalbini kanatlandırıyordu gencin. Kendisine kızıyordu
Gawain, tutulmuş gibiydi, elinden bir şey gelmiyordu,
Bir kadına karşı koyup nezaket kurallarına
Aykırı davranamazdı. "Doğru olan bu" diye düşündü
Sonuna kadar kibar kalmaya kararlıydı, iş kötüye varsa
bile.
Yemekleri yediler,
Şarkıları şakıdılar neşe ile,
Ve beyin odasına
Geçtiler maaile.

Muhabbet bu mekânda da aynı minval üzere
Devam etti ve gecenin sonunda Bey dedi ki,
"Ne yapsak? Yeni Yıl arifesinde yenilesek mi anlaşmamızı?"
"Gitmem gerek" dedi Gawain, "güneşle, vakit geldi."
Bey itiraz etti buna, "Bana birazcık güveniniz varsa,
Yeni Yıl'ın ilk günü Yeşil Kilise'de bilin kendinizi.
Yalnız da gitmezsiniz, birini yollarım yanınızda.
Şimdi geçin, dinlenin yumuşak döşeğinizde,
Ben yine koruda av peşinde koşacağım ve kurallarına,
Sadığım yine sözleşmemizin, ne kazanırsam sizin,
Aynısını, biliyorsunuz, ben de sizden bekliyorum.
Bu güne dek iki kere denedim sizi ve dürüst buldum,
Bu üçüncüsü oyunu daha da tatlandırıp taçlandıracak,
Hoş vakit geçirmeli hâlâ akarken hayat,
Fırsatını bulunca düğün bayram etmeli bence,
Acıyı nerde istersek buluruz nasıl olsa."
Bu sözlere katıldı Gawain ve kalmaya karar verdi,
Son damlayı da dikip, meşalelerin peşinde odalarına döndüler,
dinlenmeye.
Güzel uyudu Gawain,
Takılmadan hiçbir şeye,
Kafasındaki kırk tilki
Uyku vermedi Bey'e.

Şafak sökmeden uyandı, sonra sabah ayini,
İki lokma kahvaltı ve küheylanına binip kafileye katıldı.
Duru sabah havasında adamların hepsi hazırdı,
Ana giriş önüne gelmişlerdi gecikmeden.
Hafif kırağı altında nasıl da güzeldi kırlar,
Berrak bulutların arasından başını uzatan güneş!
Bir korunun kıyısında koyuverdiler köpekleri,
Kayalık yamaçlar boruların sesiyle yankılandı:
İzini bulmuşlardı tilkinin, takip etti tazılar,
Burunları yerde, kokuyu bir an bırakmadan,
Bir köpek havladı, sahibi "Koş" deyip kışkırttı onu,
Diğerleri bu davete seğirttiler doğruca,
Panikleyen tilkinin peşinden, pavkıra pavkıra.
Demeye kalmadan, önleri sıra kaçan avın kaba
Kuyruğunu gördüler, daha hızlı koşmaya koyuldular,
Hararetli, tehditkâr havlamalarla. Korkmuş hayvan,
Sıkça, sık çalılar arasında sinip kalıyor,
Çit diplerinde dinlenirken kulaklarını dikip dinliyor
Ve düz koşarken defalarca ansızın ters dönüyordu.
Küçük bir çukurun kıyısındaki çalıyı aşıp,
Çamurlara bata çıka, bir açıklığa vardı,
Peşindeki köpekleri atlattım derken kurnazlığıyla,
Tez ayaklı üç tazının tuzağına düşmüş meğer, atıldılar hırlayarak apansız.

Şaşıran tilki şimşek gibi
Manevra yaptı yalnız,
Soluk soluğa seğirtti
Koruya doğru bir hız.

Ne de haz vericiydi köpeklerin kopardığı vaveyla,
Talihsiz tilkinin tepesinde toplanıp, aman o ne tantana!
Öyle bir havlamadır gidiyordu ki havsalanız almaz,
Az daha, yapıştıkları yerden yuvarlanıp gelecekti kayalar.
Avı fark eden hemen faş ediyordu, fırlayıp geliyordu
Diğerleri de ikiletmeden, diller bir karış dışarıda.

"Hırsız!" diye bağırıyordu biri başka bir bölgeden,
Hadi gelsin havlamalar, bir heyecan, bir hafakan,
Dur durak dinlemeden, koş ha koş, dön ha dön,
Mola vermiş bakınırlarken aralarından vınn,
Her keresinde kaçıyordu, az kurnaz değildi Reynard.[20]
Ovada bayırda böylece Bey ve beraberindekiler
Nefes nefese koştular. Vakit nerdeyse öğlen
Olduğunda derin uykular denizindeydi Gawain,
Süslü perdelerin ardında, soğuk sabahta.
Ama ruhu bir türlü huzuru bulamayan hanım
Çalkantılar içindeydi kalbinin çırpınışlarından.
Şafakleyin uyanıp odasına yürüdü şövalyenin,
Peşinden sürüdüğü pahalı pelerinin,
Çevresi en güzel çeşidinden kürkle çevriliydi,
Başı açıktı ama başlık yerine, birbirinden
Değerli dizi dizi taş döşenmiş bir dantel
Saçlarını saklayıp siması ve boynunu sergiliyordu,
Sinesi silme çıplaktı, sırtı da öyle sade.
Süzülüp kapıdan sonra sessizce sürgüledi,
Bir pencereyi açıp şakacıktan payladı, pürüzsüz sesi neşe
doluydu.
Böyle berrak bir günde
Beyim hiç uyunur muydu?
Rahatsız edici bir rüyadaydı Gawain,
Yine de onu duydu.

Kalın kâbusu içinde kayıp kıvranıyordu,
Zihni o melanetle meşgul, mırıldanıp duruyordu.
Yeşil Kilise'ye gidecekti yola düşüp yarın,
Burada kendisini bekleyen büyük beden adamın
Elindeki baltayla buluşacaktı boynu, ah,
Kim ne yansa yalandı onunkinin yanında.
Hanımı görür görmez aklı başına geldi,

20 Avrupa edebiyat metinlerinde tilki için kullanılan isim.

Kara düşlerden kalkıp karşılık verdi pürneşe.
Gülerek geldi güzel hanım da, "Günaydın"
Deyip bir öpücük kondurdu dolgun dudaklara.
Gereken nezaketle karşılık verdi Gawain.
Ne görkemli giyinmiş, ne göz kamaştırıcı,
Boynuyla, beliyle ve bütün bedeniyle
Nasıl melekler denli mükemmel olduğunu
Düşününce hanımın, yüzünü hararet bastı.
Yumuşacık gülüşlerle girdiler gül bahçesine
Sıcak sohbetin, tatlı sözlerle süzülüp sürekli koyulaştı
dem.
Dillerine doyamıyorlardı birbirlerinin,
Gözler gözlerdeydi hem.
Başı beladaydı şövalyenin,
Merhamet etmezse Meryem.

Çünkü o güzeller güzeli öyle çok üstüne gelmiş,
Geliş sebebini öyle açık seçik sözlerle söylemişti ki
Kaçış yolu kalmamıştı, ya kabul edecek ya da
Doğrudan olmaz deyip sırtını dönecekti.
Kaba görünmekten ödü kopuyordu, buna karşılık
Evin reisine karşı riyakâr olmaksa rüyasında
Bile yüzünü kızartmaya yetecek bir yanlış olurdu,
Böylesi bir günahtan gözetsindi, ey, Göklerin Kıralı!
Yaylım ateşi gibi yağan yoğun aşk sözlerini
Hafif bir gülüşle geçiştirdi elinden geldiğince.
"Sizi kınıyorum" dedi güzel kadın, söylesenize kim
Böyle yanına yatan bir kadına yüz çevirebilir,
Nasıl kırabilir kalbini, nasıl kanatabilir? Ah, kabul,
Başka bir taze tutmamışsa gönül tahtını tabii,
O sevgiliye verilen sadakat sözü eğer
Yasaklamıyorsa yeni bir aşkı bu yönde,
Doğruysam, deyin, başkası duruyorsa gönül dairenizde,
Gönlünüzdeki güzel hatırına, riya ile gizleyip günaha girmeyin boş
yere."

Gülümseyip, Aziz Yahya'ya
Yemin etti birkaç kere,
"Gönlüm bomboş" dedi Gawain,
"Öyle kalacak bir süre."

"Ne çirkin sözler bunlar, çok mu çabaladınız?
Dediklerinizi duymak beni daha da derinden yaraladı,
Bir buse verin ve bağışlayın beni, buradan gideyim,
Yazgıma yanayım bir yaşam boyu, yazık." Böyle dedi
İç çekerek ve eğilip şövalyeyi çabucak öptü,
Ve yataktan kalkarken: "N'olur kırmayın yine,
Vedalaşırken bari bana bir armağan verin,
Size ait bir hatıra, hayatımın kalanında,
Baktıkça buluşmalarımızı anıp teselli bulayım."
"Tanrı şahit" dedi şövalye, "İsterdim ki şu anda,
Dünyanın en değerli şeyi elimde olsun, doğrusu
Lütuflarınızı düşününce, size layık değil hiçbir şey,
Ve maalesef size duyduğum sonsuz minneti
İfade etmeye yetecek bir yadigâr yok yanımda,
Bir eldiven desem... fazla basit, fakat fersah fersah
Uzaklardan gelip gayba giden gariban
Bir savaşçıyım sadece ve sandıklar dolusu
Hediyelerimi taşıyan hizmetçilerim de yok.
Çok mahcubum maalesef ama bazı şeylere mecbur kalırız
bazen."
"Mühim değil," dedi Madam,
"Yerinmeye yok neden,
Almasam da, bir armağan
Vereceğim size ben."

Ve bir yüzük uzattı, saf altından yapılmış, ortasında yalımlı,
Güneş gibi göz alan görkemli, kızıl bir taş,
Ben "paha biçilmez" diyeyim siz deyin "pek pahalı"
Söz konusu olmazdı elbet onu kabulü, kararlılıkla
Hanımı rencide etmeden reddetti Gawain hediyeyi.

"Madem bir hatıra veremiyorum Madam,
Almam da mümkün değil, anlayın mazeretimi."
Hanım yeniden yalvardı ama yeminler etti Gawain,
"Tövbe" dedi "alamam, tamam, lütfen tekrarlamayın."
"Yüzüğümün yüksek değeriyse yanıtınıza neden,
Bana borçlanmış olmayı ağır buluyorsanız,
Kuşağımı bari alın, o kadar kıymetli değil."
Böyle deyip bir düğümü çözdü ve derhal
Harmanisi altında belini saran kuşağı sağdı,
(Yanar yeşil ipekten, yer yer sırma işli ve yanlarda
Usta parmakların dizdiği taşlardan bir parmaklık.)
Şövalyeye uzatıp kibar bir gülüşle, "Bir kıymeti yok,"
Dedi, "size layık değilse de lütfen kabul buyurun."
Ama Gawain tekrar tekrar anlattı ki Tanrı'nın
Ona uygun gördüğü kader gerçekleşene kadar
Hediyeler, altınlar, hazineler ona haram.
"Gücünüze gitmesin n'olur güzel hanımım,
Hediyenize hayır diyeceğim hep, fakat şu bir hakikat, kötü niyet yok
bunda.
Konukseverliğinizin kıymeti
Hak ettiğimin çok üstünde,
Sadık hizmetkârınız sayın beni
İyi günde, kötü günde."

"Anladım hediyemi hakir görüyorsunuz hâlâ,
Size layık değil ve değeri düşük, değil mi?
Ama bakmayın böyle basit görünüşüne, bilseydiniz
Bu nakışlar arasına nelerin gizlendiğini, ne şüphe,
Değişirdi düşünceniz. Neden derseniz:
Her kim ki bu kuşağı kuşanır, yedi kat yerde gökte,
Yedi cihanda alabilen çıkmaz onun canını,
Hiçbir kargı delemez, hiçbir kılıç kesemez."
Derin düşüncelere daldı bunları duyunca Gawain,
Tam kafasının kesileceği zamanda bu biçilmiş kaftandı,
Yarın Yeşil Kilise'ye varıp yara almadan

Hediyesini alıp dönebilecekse bu harikaydı hakikaten,
Bundan sonra hanımın sözlerini sabırla dinledi.
Bir kez daha tekrarlandı teklif, bu defa "Tamam" dedi.
Hanım da teşekkür ederek teslim etti kuşağı.
"Fakat sıkı saklayın" dedi, "sakın kocam görmesin."
"Güvenin" dedi Gawain, "Ne bir kulağa gidecek ne de görecek bir göz.
Size tonlarca teşekkür
Etsem yine yetmez."
Ve öpüldü hemencik,
Bu defa, hem de, üç kez.

Sonra Gawain'i yalnız bırakıp gitti güzel hanım,
Şövalyeyle sohbetin şen yanı kalmamıştı.
O gider gitmez Gawain daha fazla yatmadı,
Kalktı ve giyindi göz alan giysilerini,
Hanımın hediyesini hatırlayacağı bir yere sakladı.
Keyifle yola koyuldu kiliseye doğru,
Bir papaz buldu orada, bir bölmede baş başa oturdular.
"Kayıp kullarından kılma koyup giderken dünyayı!"
Yaradan'a böyle yakardı ve yıkansın diye ruhu,
En büyükten başlayarak günahlarını bir bir saydı,
Başını utançla eğdi, bağışlanma diledi papazdan,
Pislenmiş ruhunu temiz, pırıpak etmesini.
Gerekeni yaptı papaz, Yargılanma yarınmış gibi,
Günahlardan azat etti Gawain'i. O da geri dönerek
Gün soluncaya dek, güzel hanımlarla yine güldü eğlendi.
Ve her zamankinden daha fazla zevk aldı doğrusu bu sefer.
Gawain'i mutlu görünce
Sevindi salondakiler,
"Şövalyeyi hiç böyle şen
Görmemiştik" dediler.

Beyimiz aşkın kollarında böylece bahtiyarken,
Ata binmiş avdaydı Bey, bayır bacak demeden.
Ve nihayet kapana kısılmıştı kurnaz tilki,
Bir çiti aşmıştı ki gözüne çarptı Bey'in,
Peşindeki tazıların tantanasından telaşa kapılarak,
Kuyruğunda canına kastetmiş bir köpek kafilesiyle
Sık ağaçlık bir yerden seğirtip çıkan sinsi.
Gelişini görür görmez harekete geçti Bey,
Kılıcını çekti çabuk, çıkıverdi önüne,
Bu talihsiz temasla tükendi işte tilki,
Dönüp kaçmaya kalktı, yolunu bir köpek kesti,
Atın ayak dibine düştüler ve diğer tazılar da
Delice üşüştüler, demirden dişleriyle
Boydan boya yırtıp kana boyadılar boğazını.
Çevicek attan indi, çekip aldı avını,
Havaya kaldırdı Bey, haber verdi herkese.
Kana kanmamış köpekler bir kurt gibi uludu,
Duyan avcılar koştu borular dudaklarda,
Dağdaki bağdakine duyurdular durumu,
Topu bir yerde toplanıp, sayı tamam olunca,
Beraberce üflediler bu defa boruları,
Borusuz bazıları bağrışmakla yetindi.
Duyulmuş en neşeli nağmeydi, nasıl desem,
O gün rahmetli olan Reynard'ın ruhuna reva bu renkli
türkü.
Başlarını okşayıp beslediler,
Temiz iş çıkarmıştı tazılar çünkü.
Tilkiyi ele alıp tulum
Çıkartarak yüzdüler kürkü.

Sonra yola çıktılar çünkü akşam çökmüştü,
Parlak, bakımlı boruları bas bağırta bağırta,
Sonunda eve varan Bey sıçrayıp indi,
Hayranı hanımlarla hasbıhal halinde
Buldu şövalyeyi, şöminenin başında, şendi,

Zengin bir fistan giymişti zemini süpüren,
Cazip kürklerle çevrili bir de cepken,
Ve yine cazip samurla süslü, cepkeniyle
Aynı renkte bir başlık tamamlıyordu resmi.
Bey başıyla selamladı odada bulunanları,
Gawain'e ayrıca gülümsedi, "Şimdi gelin" dedi,
"Şaraplar eşliğinde yaptığımız anlaşmanın şartlarını
Yerine getirelim yine, iki gündür yaptığımız gibi."
Bey'in boynuna sarılıp bu kez üç buse verdi Gawain,
Mümkün olduğu kadar içtenlikle, muhabbetle.
"Vay vay" dedi Bey, "epey şansınız varmış bugün,
Bir de ödediğiniz bedel uygunsa bütün bunlara."
"Bedelini boş verin, ben borcumu ödedim ya
Ona bakarım, şimdi bakalım sizde ne var?"
"Bahsetmeye bile değmez," dedi Bey, "işte burada,
Bütün gün dağda bayırda ve bula bula, bu bit kadar tilki,
Hava kararıncaya dek heba ettiğimiz saatlerin hasılatı,
Kulak örtmez bir kürk, beş kuruş etmez,
Samimiyetle sunduğunuz servet değerindeki üç busenin yanında ne önemi var?"
"Tilki için teşekkürler" dedi Gawain,
"Benim asıl minnettar."
Ve sonra tilkinin kürkü
Kaptırışını konuştular.

Hanımların hayat dolu kahkahaları eşlik etti,
Müziğin şen nağmeleriyle şatonun sahibi ve şövalye
Öyle kendilerinden geçtiler ki gören güçlük çekerdi
Onları barlardaki berduşlardan ayırt etmekte.
Geç vakte kadar vur patlasın çal oynasın diyerek
Ayrılık saatine vardılar, eh işleri güçleri vardı.
Sonra münasip bir dille müsaade istedi Gawain,
Misafirseverliğinden dolayı duyduğu minneti
Bir kez daha dile getirdi dost canlısı Bey'e.
"Evinizde geçirdiğim birbirinden güzel günler,
Noel hediyeniz için, ne muradınız varsa nasip etsin Tanrı!

Bundan böyle şövalyeniz bilin beni,
Yarın yola çıkmam gerek, yalnız, bir yardımınıza
Daha muhtacım, söz verdiğiniz gibi, eğer mümkünse,
Bir rehber vermenizdir sizden ricam, refakatime,
Yoldaşlık etsin bana, Yeşil Kilise'ye giden yolu göstersin."
"Madem söz verdik size, sadakat düşer bize,
Karşılığını verdi Bey ve bir kılavuz kattı,
Sarp kayalar arasından süratle süzülmesini sağlayıp
En güvenli geçitlerden geçirerek Gawain'i menziline götürsün
diye.
Bitmek bilmeyen lütuflar için
Teşekkür ettikten sonra Bey'e,
Dönüp "Hoşça kalın" dedi Gawain,
İki hanımefendiye.

Kibarca öptü onları, ta kalbinden gelen
Duygularla teşekkür edip yine esenlikler diledi.
Onlar da kayıtsız kalmadılar bu nezaket karşısında,
Hıçkırıklar arasında, hayır dualarını esirgemediler.
Ve hane halkının hepsiyle helalleşti şövalye,
Herkese kendine sunulan harıl harıl hizmet,
Yabancılık çekmesin diye harcanan çokça çaba,
Göğüsledikleri zorluklar, girdikleri zahmet
İçin teşekkür etti tek tek, temenniler sundu.
Hazır bulunanlar da sanki hayatları boyunca
Her günü Gawain'le geçirmenin güzelliğini
Yaşamış gibi yasta, yolcu ettiler onu.
Meşale tutan gençlerin ardına takılıp
Dinlenmeye çekildi o da doygun hislerle.
Aklını meşgul eden milyon meseleyle,
Doğrusu, ne denli derin uyuduğunu dile getirmek epey
zor.
Bırakalım beklesin Gawain,
Çoğu bitti, biliyor.
Siz de sabrederseniz biraz
Gerisi geliyor.

BÖLÜM IV

İşte Yılbaşı geldi, gece geçip gidiyor,
Tanrının buyruğuyla karanlığı boğuyor gün.
Fakat fırsat mı var fırtınalardan? Hep bir feveran,
Bulutlar bakraç bakraç soğuk boca ediyor,
Kalın kıyafetleri delip kemiğe işliyor karayel,
Karın, tipinin karşısında hayvanların kürkleri kâr etmiyor,
Yamaçlardan yaladığı karı vadilere yığıyor rüzgâr.
Dalgın dalgın dışarıyı, Doğa'yı dinledi Gawain,
Gözleri hep yumuktu ama uyku yanına yanaşmamıştı,
Horozun her nağmesini hafızasına nakşedip
Gün henüz kavuşmadan yataktan kalktı,
Kolayca giyindi çünkü bir kandil koymuşlardı geceden
Düşünceli dostları. Demirden gömleğini
Ve Gringolet'in eyerini istedi, yerine geldi emri,
Hizmetkârı zırhını ve silahlarını hazır etti tez elden.
Yün yeleği giydirdi ilk, soğuğa karşı yaman bir kale,
Sonra donanımın diğer aksamı. Demir gömlek,
Kolluklar, çelik kalkanı... kararan kısımları kuvvetlice
Zımparadan geçmiş ve gıcır gıcırdılar ilk günkü gibi, gayretliydi
hizmetkâr.
Gururla giydi Gawain,
Baş, gövde, kol, bacaklar,
Daha güzeli görülmüş değildi,
Antik Yunan'dan o güne kadar.

En göz alıcı giysisini geçirmişti üstüne gerçi,
–Kadife zemine işlenmiş zarif armalı,
Önü rengârenk, revnaklı ipliklerle dikilmiş,
Tane tane tılsımlı taş nakışlı,
İç kısmı en kaliteli kürkle kaplı,
Cıvıl cıvıl, şatafatlı, cafcaflı cepkenini–
Ama, faydalı olacağının farkında olduğundan,
Hanımın hediyesini de hemen hatırladı,
Keskin kılıcını beline kuşanır kuşanmaz,

Kıymetli kuşağı bedenine iki kere doladı,
Sevinçten içi içine sığmıyordu,
Ve kızıl cepkenin üstüne katiyen yakışıyordu
Yalım yalım yanan yeşil ipekten kuşak.
Ancak gösteriş için sarmamıştı onu Gawain,
Pırıltılı püsküller, pahalı mücevherleri için de,
İki uçta bir o yana bir bu yana, boyuna sallanan.
Canını sakınmak içindi bu sadece ve sadece,
Yere çöküp tüm çaresizliğiyle boynunu baltaya sunduğunda
çırçıplak.
Şanlı şövalye, sonra,
İnip geniş avluda durarak,
"Hoşça kalın ey hoş huylu
İnsanlar" dedi "ve güzel konak."

Gringolet de çoktan gönüllüydü göreve, hem görseniz,
Sahibi sefa sürerken o da nasıl semirmiş!
Şaha kalkmaya hazırdı şövalyenin altında,
Toprağı eşeleyip duruyordu toynaklarıyla.
Onu görünce Gawain, "Görgülü insanların hali başka,"
Dedi, "Bahtları açık olsun beyleriyle birlikte.
Hanıma da hayatın aşk olsun hediyesi.
Değil mi ki böyle habersizce kapılarına dayanan
Bir ziyaretçiye kapılarını açıp ağırladılar ziyafet sofrasında,
Tanrım onların da tamam etsin noksanlarını.
Ve ben de elbet, kısa süre sonra soluğum kesilmezse,
Katiyen karşılıksız koymam bu koşturmaları,
Bedelini ödemeyi boynuma borç bilirim."
Sonra üzengilere basıp atın üzerine bindi,
Kalkanı geldi bir koşu, kaldırıp omzuna astı,
Ve mahmuzladı atını, at bundan memnun,
Sabırsızlanmaya son verdi, süratle öne atıldı, yine şimşekler çaktı
yerden.
Kılıç kalkanlı kahraman
Gawain dedi ki giderken:
"Tanrı korusun bu kaleyi,
Esirgesin türlü şerden!"

Asma köprü indirildi, sonra geniş kapılar
Sürgüleri çekilip açıldı sonuna kadar.
Haç çıkardı ve yanından hızla geçerken
Diz çöküp kendisi için dualar eden
("Yaradan yoldaşınız, yolunuz açık olsun")
Nöbetçiyi kutsamayı unutmadı kadirşinas şövalye.
Sonrası kılavuzun peşi sıra tehlikeli patikalarda
Bilenmiş baltaya doğru bir gidiş, baltalıklar içinden.
Ağaçlar çırılçıplak, kış çorağı yamaçlarda;
Takır takır buz tutmuş tepelerin dorukları;
Bulutlar bayağı yukarda ama gökte bir buhran,
Yar yamaç belli değil, yürüdükçe, ağır bir sis
Sinsi adımlarıyla, sessizce sarıyor her yanı,
Her tepenin pustan bir şapkası var, bir pelerini;
Dereler kudurmuş gibi, kıyıları köpük köpük,
Taşlara tosladıkça su tarazlanıp parçalanıyor.
Kış güneşi gökyüzünden yüzünü gösterene dek,
Vahşi bir korunun içinden, döne kıvrıla, hatırı sayılır yol
katettiler.
Tırman tırman bir tepede şimdi,
Karla kaplıydı her yer.
Dizginleri çekip durdu Gawain,
Durunca rehber.

"Varmak istediğiniz vadiye vakitlice getirdim sizi,
Arayıp durduğunuz, dünyanın en dehşet verici
Yerine çok mu çok yakınsınız şimdi yiğidim.
Lakin bu sözlerimi öyle laf olsun diye, lalettayin
Söylenmiş sözler saymayın sakın, tüm samimiyetim
Ve size duyduğum derin sevgiden diyorum,
Elinizin tersiyle itmeyip tutun tavsiyemi.
Hayatınızın hatasını yapıyor, kendinizi hiç hak etmediğiniz
Bir tehlikenin içine tepetaklak atıyorsunuz.
Çünkü burada herkesin çekindiği, çok ama çok
Kötü şöhretli bir şövalye yaşıyor, bu vahşi şahıs

Gözünü kırpmadan kesip doğruyor karşısına kim çıksa,
Kaba mı kaba, iri mi iri, hem kalıbı, hem kuvveti dört katı
Mesela, Arthur'un meclisindeki meşhur yiğitlerin,
Hektor'un[21] bile hatta hükmü okunmaz yanında.
Yeşil Kilise'de yaşar bu yeryüzünün en yabani adamı,
Kimin yolu yakına düşse hemen yolunu keser,
Bir vuruşta hayatına son verir, vicdanı sızlamadan,
Bu merhametsiz için hiç mi hiç mühim değil,
Kurbanı keşişmiş, kilise papazıymış, köylüymüş.
Herhangi bir iş sanki adam harcamak, o kadar harcı-âlem.
Bundan dolayı işte, diyorum, düşünün bir daha,
Eyer üstünde güvendeyken size öyle gelebilir,
'Bana bir şey olmaz' derken bir de bakarsınız ki
Yoksunuz, yalansınız. O vakit kaç yazar yani olsa yirmi
canınız?
Yıllardır burada yaşar,
Kesip durur, kesmeden hız.
Kaybetmeniz kesin Gawain,
Kazanmanız imkânsız.

"Şuraya geleceğim Sir Gawain, bu gaddar adamı
Boş verip başka bir izden gidin, bağdan bayırdan,
Yol nereye yederse, yalnız koymasın sizi Yaradan.
Bana gelince, gücenmeyin ama bana hiç güvenmeyin,
Daha devam edemem, daha da duramam,
Derhal eve döneceğim ve orasını düşünmeyin,
Saklarım, kimselere sızdırmam bu sırrınızı,
'Korktu da kaçtı kahraman Gawain' demem,
Yüce Tanrı şahit olsun şanlı şövalyem."
"Tanrı şahidim" dedi Şövalye, şekli şimaliyle,
"Tavsiyeleriniz için tonlarca teşekkür, tamamen
Eminim sırrımı bir servet gibi sıkı saklayacağınızdan,
Yalnız, benim yararıma bu şekilde yalan

21 Troyalı Hektor ya da Arthur'un şövalyelerinden Hector de Maris.

Söylemeyi göze alsanız, deseniz, 'Pek gözü pekmiş Gawain',
İçim rahat eder mi dersiniz, böyle bir riya içinde
Yaşarken? Yer bitirir bu yırtıcı yara yüreğimi,
Vicdanım varıp varıp korkaklığımı yüzüme vurur,
Bu büyük kabahati bağışlatacak bahane bulunmaz.
Yani başka yolu yok, Yeşil Kilise'ye gidip o yeşil yaban
Adamı bulmak ve belalı baltasına başımı sunmak benim boynumun
borcu.
Dilediği kadar keskin
Olsun baltanın ucu.
Yaradan yanımdadır,
Olur bana yardımcı."

"Gördüğüm kadarıyla, kararınız kati," dedi kılavuz,
"Öyle çok böbürlendiniz ki ille bulacaksınız belayı,
Başınızdan olmaya baş koymuşsunuz belli,
Fakat sakın beni suçlamayın, söylemedi demeyin,
Madem o kadar meraklısınız, miğfer sizin, mızrak sizin,
Bu kayalık yamaç boyu böylece devam edin, birazdan
Verimli ve geniş bir vadiye varacaksınız, hah, vardınız mı?
Sola bakın, orada bulacaksınız bahsettiğiniz binayı,
Yeşil Kilise'yi ve orada yaşayan insan yarmasını.
Şimdi bana müsaade, mümkün değil, hiçbir mazeret
Tutamaz beni burada bir dakika bile,
Şu konuda kararlıyım, şu koruda, Tanrı korusun,
Bir adım daha atmam, dünyaları verseniz."
Kılavuz kısa kesip döndürdü küheylanı,
Var gücüyle mahmuz vurdu, mağdur, mahzun
Ve bir başına bırakarak başı darda şövalyeyi, uçup gitti rüzgâr
gibi.
"Gözyaşı yok" dedi Gawain,
"Tanrım, ruhum sana tabi.
Rızan ne ise razıyım,
Bu canın sensin sahibi."

Topuklayıp atını tepenin yamacından, toprağın takır takır
Buzlandığı bir yolda buldu kendini, ağacı bol
Bir korunun kıyısını kuşatan, inip vadiye kavuştu.
Durup bakındı yanına yöresine, yaban mı yaban bir yer,
Ne bir han ne bir hane, hangi yana baksa,
Her kıyı her köşede sadece sarp kayalar,
Sivri uçları sanki semaya saplanıyor!
Dizginlere asılıp durdurdu Gringolet'i, dört yanda
Yeşil Kilise'yi aradı ya da varlığına küçük bir kanıt,
Tesadüf edemedi, tek bir tümsek takıldı gözüne,
Dimdik yardan dökülüp dipte köpük köpük
Kaynayan suyun kıyısındaki kayrakta bir höyük.
Atını dehleyip tümseğe doğru ilerledi, durdu,
İnip doladı dizginleri sağlam bir dala.
Çevresinde çok dolaştı tümseğin ama çıkartamadı,
Bilemedi ne olduğunu, bir şeye benzetemedi.
Birinden gir, birinden çık, iki ucu da açık,
Deli otlar büyümüş yer yer, her tarafı bürümüş,
Ortasında bir delik, bu bir mağara, bir dehliz...
Yatmadı aklı, ya da yalnızca kayada bir yarık mıydı bu
yoksa?
"Yok canım, Yeşil Kilise
Bu değildir bana kalsa,"
Dedi Gawain, "geceleri burada Şeytan
Ayin yapar olsa olsa.

"Tanrım burası pek tekinsiz bir yer,
Çirkin, kasvetli, çürük çimen kokulu,
Otlar sarmaş dolaş, sanki savaş alanı,
Ama yakışır yani tam da Yeşil Şövalye'ye,
Lanetli Şeytan'a tapınmasını layıkıyla
Yapar burada işte, yakarır dört başı mamur.
İçimde bir his var, hiç hayra alamet değil,
Beni yuvasına çağırıp böyle yollara düşüren,
Hayatıma kasteden Şeytan'ın ta kendisi.

Ah, burası Kötülük Kilisesi, kökünden yıkılası,
Böyle lanetli bir kilise görmemiştir kimse."
Miğferini başına taktı, mızrağını eline aldı,
Yarığa yönelerek yavaş yavaş yürüdü.
Derken, derenin diğer yanında bir doruktan
Sinir hoplatan bir ses duydu, sanki biri
İçeriden kayaları kesiyordu katır kutur,
Ya da orağını biliyordu büyük bir biley taşında,
Tanrım! Bir değirmen taşıydı, tangur tungur,
Tanrım! Ne derinden inliyor, ne derine işliyordu,
"Bana hoş geldin diyor" diye düşündü Gawain,
"Bütün bu zırıltı, bu zahmet bana hazırlık,
Eğer hislerim doğru değilse yanlış yerdeyim demektir
zaten.
Tanrının takdiri artık,
Ne yarar gelir yastan?
Kelle koltukta gelmişim,
Korkar mıyım sesten?"

Beklemekten bıkan Gawain boğazını yırtarcasına bağırdı,
"Kimse yok mu Sir Gawain'i burada karşılayacak,
Kimdir buranın yerlisi, yaşayanı kimdir?
Varsa böyle biri, tez gelsin beri, bunca yolu boşuna
Gelmedim yoksa. Görelim hesabı ya da gömelim."
Henüz bitirmişti ki, başının üstünde bir sekmeden,
"Vadettiysem veririm" diye seslendi biri, "var vakit."
Bileme işini bitirmedi bir müddet, ne de zırıltıyı boğdu,
İşin bittiğine kanaat getirince kaldırıp kenara koymadı
Elindekini, yürüyüp geldi bir yarıktan, elinde o yaman
Savaş baltası, bu iş için seçilmiş, biçilmiş kaftan,
Göz kamaştıran, kocaman yüzü geriye doğru kıvrık,
Nerdeyse bir kulaç var, keskin mi keskin,
Sapında sağlam deriden bir askı sallanıyor.
Yeşil Adam'da değişiklik yoktu, o yine aynıydı,
Sakalı, siması yeşil, saçları, önü arkası, sırtı,

Bu sefer seke seke geliyordu sadece, sanki dans ediyordu,
Sapı yere dayayıp destek alıyordu. Derenin kıyısına
Gelince girmedi soğuk suya, gerilip geçiverdi karşıya
Bir sıçrayışta, karla kaplıydı ödeşme sahnesinde toprağın
yüzü.
Dimdik durdu ziyaretçi,
Seğirmedi bile gözü.
"Gawain güvenilirmiş" dedi Yeşil Şövalye
"Tuttu verdiği sözü."

"Harikasınız" dedi sonra, "haneme hoş geldiniz,
Uzun bir yola çıktınız, yoruldunuz, yılmadınız
Ve tam vaktinde vardınız vadettiğiniz gibi,
Şimdi de getirin bakalım gerisini Gawain.
Bir sene önce size bir şans verdim ve sıra
Benim şimdi, yakışır şekilde şerefle, şanla
Görelim, bitirebilecek misiniz başladığınız işi?
Yalnızız bu vadide, ne kadar şiddetli vuruşsak da
Kimse yardıma koşmaz. Miğferi çıkarıp koyun kenara,
Boynunuzu açıp baltayı buyur edin,
Ben nasıl yaptıysam öyle yapın yani, yerinizden
Kıpırdamayın havaya kalkan kolum inerken hızla,
Başımı boynumdan böyle ayırmıştınız, hatırlayın."
"Yaradan yere çalmasın yiğitliğimi, yüzümü kara
Çıkarmasın, ne çıtımı çıkarmak, ne çekinip çekilivermek,
Yazdıysa bozsun, boynumu büktüm bekliyorum, buyurun,
Tek vuruşta tak! bitirin, işi tamam kılalım." İşte bunlardı o gün Gawain'in
sözleri.
Çöküp çıplak boynunu
Sundu, birden soğudu teri.
Gülümsüyor gibiydi fakat
Titriyordu dizleri.

Kuvvetini topladı katı kalpli adam, baltasını kavradı,
Ve havaya kaldırdı olanca hızıyla indirmek için,
Gaddar mı gaddar bir gülüş, garip bir ışıkla gözlerinde,
Ve öyle bir savurdu ki silahını dağa vursa
Dağ darmadağın, öylesi dayanılmaz şiddette bir darbe.
Fakat balta inerken Gawain göz ucuyla baktı,
Gün ışığında parladığını gördü geniş yüzünün ve gayri-ihtiyari
Çekiverdi omuzlarını, çok ama çok azıcık,
Yeşil Adam baltayı yarı yolda durdurdu, yukarıda,
Ve yüksek payelere ermiş aslan parçasını bir güzel payladı:
"Siz Gawain değilsiniz" dedi, "Nerede görülmüş o gencin
Ölüm korkusuyla böyle kendini kaybettiği, kaçtığı?
Delikanlı, daha darbe inmeden düzgün duramıyorsunuz!
Gawain bir ödlek mi ki gelmiş Gawain geçiniyorsunuz?
Ben hiç korktum mu o gün, kirpiğimi kırptım mı,
Başak tanesi benzeri başımı biçerken siz?
Yere yuvarlandı da başım, 'Ne yaptınız?' demedim.
Daha sapasağlamken yüzünüz gül gibi soldu, sizden
Daha değerli olduğumu dünyaya duyurabilirim değil mi artık gerine
gerine?"
"Bu kez kaçmam" dedi Gawain,
"Silahınızı savurun yine,
Başım düşerse boynumdan
Konamaz gerçi yerine!

Ama vurun hadi, vakit harcamanın ne yararı var?
Kavuşturun beni bir an evvel kötü kaderime.
Şerefim üstüne yemin, işte şuraya da yazıyorum,
Kılımı kıpırdatırsam eğer, kirpiğimi kırparsam
Balta gelip boynumu buluncaya değin!"
"Buyurun öyleyse" dedi beriki, baltayı kaldırdı,
Öfkeden renk değiştirmiş gibiydi derisi,
Ve süratle savurdu silahını fakat son noktaya
Varmadan ani bir karar verdi, vurmadı bu kere de.

Gawain donmuş gibiydi, dingin duruyordu,
Taş kesilmişti ya da köklerinden kuvvetle toprağa
Bağlanmış bir ağaca benziyordu bedeni.
Garip Yeşil Adam gülerek dedi ki "Gawain,
Görünen o ki güveniniz yerine gelmiş, güzel,
Gönül rahatlığıyla gelebilir şimdi sizi boşuna geren
Darbe, ne diyebilirim? Arthur'un dairesinden değerli
Bir şövalye olmanız bakalım şans getirecek mi size,
Koruyacak mı boynunuzu kemik kıran baltadan?"
Canı sıkılan Gawain, öfkeyle cevap verdi:
"Bu tehditlerle kendinizi teselli ediyor gibisiniz,
Fazla söze ne hacet, haydi hareketlenin."
"Yeniden yüreklendiğinize göre" dedi Yeşil Adam,
"Altın vuruşu yapmanın vakti geldi, öyle acıyorum ki şövalyem size,
yazık.
İki kolunu kaldırdı,
Çalı kaşları çatık,
Ah, Gawain gelen günü
Göremeyecek artık.

Kaptı koca baltayı, kafası üstüne kaldırdı,
Bütün gücüyle bıraktı sonra biçare boyuna.
Çok çetin vurdu ama çıplak tende bir çentik
Açabildi yalnızca, yalayıp geçti geniş yüz deriyi,
Yine de yetti bir miktar kanın fışkırıp yere
Dökülmesine. Kardaki damlaları görünce derhal,
Bir mızrak boyu mesafeye fırlayıp miğferini giydi,
Kılıcını çekti, kalkanıyla korumaya aldı kendini,
Hararetle hasmına Gawain şöyle dedi:
–Bebekliğinden beri bu kadar büyük bir sevinç
Doğrusu duymuş değildi değerli şövalye–
"Durun diyorum size, bir daha davranmayın,
Sadece bir vuruştu ve ben de savdım sıramı,
Tekrara kalkışırsanız bilin ki kılıcım keskin,

Misliyle karşılık veririm, maazallah, bundan men ederim
sizi.
'Tek bir darbe' demiştik
Arthur'un meclisinde, 'şeref sözü!'
Bu yüzden baltanızdan
Çekin artık elinizi."

Baltasına dayanıp onu dinledi Yeşil Dövüşçü,
(Sapı yerdeydi baltanın, baş kısmına yaslanıyordu.)
Şövalyeyi seyrediyordu sakin sakin. Savunma
Pozisyonunda üstüne varsan parçalayacak,
Kılıç kalkan elde, onun öyle korkusuz, kahramanca,
Heyecanlı, hararetli konuşması hoşuna gitmişti.
Sonra tekrar Gawain'e hitaben tok bir sesle,
"Şövalye" dedi "Şiddete gerek kalmadı şimdi,
Kimsenin nezaket kurallarını yıkmaya niyeti yok,
Bütün bunlar zaten birlikte belirlediğimiz şeyler,
Ben size borçluydum, siz de bana, bitti!
Her türlü mecburiyetten muafsınız artık.
Biraz hızlı davransam hakikatli bir hasar
Verebilirdim size, daha dikkatli vurabilirdim.
İlkin vurur gibi yaptım, yalandan, şaka yollu,
Zerre zarar vermedim fakat, zira,
Konuştuğumuz gibi, kalemde konuğumken,
Günün getirdiği ganimetleri gizlemeden
Teslim ettiniz bana, eksiksiz, tastamam.
İkinci blöf karımdan aldığınız buseler içindi,
Hepsini geri verdiniz, hakkınızı yiyemem,
Bilin işte, bundandı baltayı boşa salladıysam bu şekilde iki
kez.
Borcunu borç bilenin
Kalbine korku gerekmez.
Ancak son ödeme noksandı,
Budur boynunuzdaki iz.

"Çünkü bana aittir belinizdeki kuşak,
Hanımım verdi size, hepsinden haberdarım,
Buselerin hesabını, sizin hal ve hareketlerinizi,
Baştan çıkarma, aklınızı çelme çabalarını eşimin,
Tek tek biliyorum, çünkü tamamı benim tezgâhımdı.
Tanrının en tatlı, en kalbi temiz kulunu test etti karım,
Ki onun gibisini görmek günlük işlerden değil,
İnci tanesi neyse bezelyeye nazaran,
Gawain de öyledir, geriye kalan gençlere göre.
Ama bir kusurunuz oldu, küçük de olsa,
Şüphesiz hinlik değil, şehvet hiç değil,
Hayatı sevdiğinizden, bu hatanızı hafifletir."
Dikildiği yerde durup uzun uzun dinledi diğeri,
Hiddetinden her yanını hararet bastı,
Adamın sert sözleri ta yüreğini sızlattı
Ve şu şiddetli sözler çıktı şövalyenin ağzından:
"Lanet olsun korkak ve kanaatsiz kalbe,
Çirkeflik çimlenir orada, erdem çatırdar, çöker!"
Böyle deyip düğümü çözdü, çekti çıkardı kuşağı,
Yeşil Adam'a uzattı ve yana yakıla,
"Buyurun bakın" dedi "işte benim bahtsızlığım,
İhanetim, batağım, yerin dibine batsın!
Oynadığınız kumar korkaklığı öğretti bana,
Vuracağınız darbe can derdine düşürdü,
Sadakatin, cömertliğin yerini cimrilik aldı,
Tamah tabandan vurdu şövalye tabiatımı,
Tam da korktuğum gibi kusurlu, kabahatliyim,
Sadakatsizim, yalan söyledim, sınıfta kaldım, pişmanım
pek çok.
Günahlarım göğe kadar,
Yüreğime ağır yük,
Yürek çoktan tövbekâr,
Bundan böyle günah yok.

"İtiraf edeyim hepsini huzurunuzda,
Çetelesini dökeyim çentikli işlerimin, günah çıkartayım"
Diğeri kahkahalar arasında kibarca konuştu:
"Benden yana içiniz yanmasın hiç, çünkü yerine
Kondu sayılır kaybettiklerim, yaram kapandı.
Bütün günahlarınızı birer birer saydınız belagatle,
Bağışlandığınızın bariz işareti duruyor boynunuzda.
Benim katımda inci tanesi kadar kusursuzsunuz,
Gözünüzü açtığınız günden beri günaha
Bulaşmamış birisiniz, berraksınız artık benim indimde.
Şimdi şövalyem, sırmalarla işlenmiş, bu şaşaalı,
Kıyafetlerim gibi yeşil kuşak sizde kalsın ki bu
Görüşmemiz hatıra gelsin bir meclise girdiğinizde,
Bu kuşaktan bilsin bütün prensler, beyler,
Yeşil Kilise'ye gidip hayatta kalan kimle,
Hangi şöhretli şövalyeyle şerefyab oluyorlar.
Bu Yılbaşı'nda ise sizi yeniden yuvama
Davet etmek isterim, devam edelim şölenimize ağız
tadıyla.
Karım da katılır hem,
Göz alan güzelliğiyle,
Dost olursunuz yine, düşmanca
Ayrılmak olmaz öyle."

Mağrur şövalye miğferini çıkarıp
İki eliyle tutarken minnetle teşekkür etti.
"İyi olurdu fakat fazla oyalandım, fırsat
Varken döneyim vakitlice – Ne dilerseniz versin
Cömert Tanrım size centilmenliğiniz için,
Ve sevgili eşinize samimi selamlarımı iletin lütfen,
Öbür hanımefendiye de, her ikisine, hünerliymişler
Doğrusu, dürüst şövalyelerini tuzağa düşürmede.
Ama neden şaşırıyorum ki? Nesillerdir çok normal
Erkeğin günaha girmesi kadının güdümünde,
Kahredici bir kadere kurban olması,

Dünyanın düzeni böyle, ilk Âdem'in düşüşüyle
Başladı, sonra Süleyman ve sayısız niceleri.
Delilah'tan dolayı düşmedi mi Samson, Davut'un
Batsheba açmadı mı başına bin bir bela?
Hepsi hanımların hileleri yüzünden heba oldu.[22]
Ne büyük sevinç olurdu onları sevsek sadece,
Ama bel bağlamasak bir tek sözlerine bile,
İnanmasak, kanmasak. Kaldı ki kamunun
Görebileceği en güzide güzelliklerle bezenmiş adamlardı
bunlar.
Ama hepsini harcadı
Koyunlarına aldıkları kadınlar.
En azından benim de böyle
Bir mazeretim var.

"Kuşağa gelince, evet, Tanrı korusun sizi,
Seve seve sahiplenirim, sırmaları için değil,
Parlak kumaşı, püsküller, pahası, prestiji,
Harcanan emek ve ustalık için, haşa, hiç değil,
Kusurumun bir kanıtı olsun kalan ömrümde,
Noksanlığımın nişanı olsun diye nereye gidersem,
Kendimi kaybedip kibirlenir, kirletirsem ruhumu,
Göstersin diye nasıl günaha meylettiğini gövdenin,
Hatırlatsın diye her an hata yapabileceğini –
Dövüşteki deham kabartacak olursa kibir damarımı,
Bu kuşak kalbimi tevazu sahibi kılsın.
Size bir sorum var, sıkıntı olmazsa eğer,
Misafir olduğum malikânenin sahibisiniz madem
–Gökleri Mekân Tutan mükâfatlandırsın sizi–
İsminizi merak ederim, bir mahzuru yoksa,
Doğduğunuzda verilen doğru adınızı."
"Saklamama sebep yok, seve seve söylerim"
Dedi beriki, "Adım Bertilak de Hautdesert, bu bölgenin
Malikiyim. Morgan le Faye marifetiyle, –

22 Ortaçağ'da bu şekilde kadın düşmanı söylemler çok yaygındı.

Ki kendisi hanemde görmüş olduğunuz hatırlı hanımdır,
Arthur'un şövalyelerini, haliyle sizi de, tanıma şansına
Ermiş olan bilge büyücü Merlin'le[23] bir yastığa baş koymuş,
Sihir sanatının sayısız sırrını bu saygın ustanın tezgâhında öğrenmiştir
teker teker.
Tanrıça Morgana'dır adı,
Büyüde başı çeker.
Karşı koyamaz kimse,
Önünde diz çöker. –

"İşte onun marifetiyle gönderildim meclisinize,
Değerlendirmeye durumu, o dillere destan
Şövalyeleri Arthur'un şerefli mi gerçekten
Sınamaya geldim, sihir sayesinde böyle sıra dışı
Görünüşümle. Gaye şaşkınlığa gark etmek görenleri,
Koltuk altında konuşan kesik bir kelle, düşünsenize,
Nasıl da korkuturdu kusursuz güzellikteki kraliçeyi!
O sıra hanemde hanımımla beraberdi diğer hanımefendi,
Arthur'un üvey kardeşi, haliyle, halanız olur,
Tintagel düşesinden doğma ki daha sonra,
Uther Pendragon'un yatağını paylaştı düşes
Ve Arthur'u hediye etti hanedanlığa. Halanıza
Katılmalısınız bu yüzden, Yılbaşı kutlamasında,
Buyurun benimle gelin, gülün eğlenin bol bol,
Şövalyem, şatoda seviliyorsunuz ve şahsen
Ben de yürekten isterim yanımızda olmanızı."
"Maalesef" dedi Gawain, "bu mümkün değil",
Kucaklaşıp öpüştüler, Cennetin Kralı'na
Emanet edip birbirlerini, buza kesmeden ayrıldılar,
bitti.
Geri dönüyordu Gawain,
Zaten oraya aitti.
Yeşil Adam'ıysa bilen yok
Nereye gitti.

23 Arthur'un tahta geçmesine yardım eden bilge büyücü.

Garip yerlerden geçiyordu şimdi Gawain,
Yaban yollarda yoruluyordu, ama çok şükür yaşıyordu,
Canını bağışlamış, bir ömür bahşetmişti Yaradan.
Bazen bir çatı buldu, bazen bir çalı dibinde uyudu,
Ne macera, mücadeleler yaşadı, kimleri mağlup etti,
Hepsi bir başka hikâyeyi hak ediyor,
Bunlarla vakit kaybetmeyelim, izin verirseniz.
Boynunda az bir belirti kalmıştı baltanın vuruşundan,
Kumaşı kıymetli kuşağı kılıç kayışı gibi çaprazlama,
Sol omzundan asmış, sonra, bir düğümle sabitlemişti,
Girdiği günahları hep hatıra getirecek bir kanıt.
Sözün özü, sadık Gawain, saatinde, sağ salim
Kavuştu kralına, kutlu kraliçeye. Tüm kardeşleri
Haberi duydular da düğün yerine döndürdüler meclisi.
Kral öptü şövalyeyi, kraliçe de aynı şekilde,
Savaşçılar sırayla gelip sıkı sıkı sarıldılar,
Merakla sual ettiler, o da onlara müthiş maceralar
Anlattı, çektiği sıkıntıları da fakat saklamadan.
Yeşil Kilise yanında yaşananları, Yeşil Adam'ı,
Hanımın hararetli hücumlarını, nihayet, hediyesini
Gösterdi ve boynundaki kabuk bağlamış yarayı,
Sadakatsizlik etmişti, sınanmış, sıfır almıştı, Gawain onlara layık
değildi.
Kalbi kanayarak konuştu,
Sık sık terini sildi,
Kan yürüdü yüzüne, utançtan
Kıpkırmızı kesildi.

"Bakın Kralım" dedi "işte bu kuşak da
Ruhumdaki fesadın farklı bir flaması,
Nasıl noksanlığımın nişanıysa boynumdaki iz,
Yüreksiz, yalancı, yetinmez, yarım imanlıydım,
Cürmümü ve cezamı canlı tutsun diye
Üstümden hiç çıkarmayacağım onu. Çünkü
Bir suçu saklayabiliriz ama mümkün mü silmek?

Yürekte yuvalanır, yıllarla yerleşir yara."
Kral teselli etti şövalyeyi ve bütün şahitler,
Orada bulunan herkes, hanımlar, beyler,
Neşe içinde, büyük bir nezaket ve iyi niyetle
Boyundan inip bedeni çaprazlama bölen
Yeşil bir kuşak kuşanmaya karar verdiler,
Yalnız bırakmadılar yanlışına yanan yiğidi.
Yuvarlak Masa'nın parlak Yeşil Kuşağı
Sembol olarak seçmesinin işte budur sebebi,
En rafine romanslar böyle rivayet eder.
Hikâyemizde geçenler, Arthur'un devrinde hakikat
Olmuş, Brutus'un Britanya'daki başarılarını
Konu edinen kitaplara baksın kanıt arayan.
Ve seneler süren kuşatma sonunda Troya direnemeyip tamamen teslim olalı,
Sayısız serüven yaşandı,
Buna benzer, belki daha da iddialı.
Şimdi, cem ağızdan diyelim: "Cümlemizi
Alfetsin ol Tacı Çalı."

Honi soit qui mal y pense[24]

24 "Kötülük düşünene yazıklar olsun." Bu sözün 1348 yılında "Diz Bağı Şövalyeleri"ni kuran Kral Üçüncü Edward'a ait olduğu kanısı yaygındır. Popüler rivayete göre kral Salisbury Kontesi'yle dans ederken kontesin diz bağı çözülüp yere düşer. Kral eğilip aldığı diz bağını kontese verirken işte bu sözleri söyler.